EL COMÚ AMB TU 06

RECULL TRIMESTRAL DE LA GESTIÓ DEL COMÚ DE SANT JULIÀ DE LÒRIA

ABRIL > JUNY 2021

EN MANS DE LA UNESCO

La nostra parròquia ha fet una feina intensa en els darrers mesos per completar tot un dossier documental per presentar la candidatura per esdevenir Ciutat Creativa de la UNESCO en la categoria d'art popular i artesania. En l'anterior butlletí ja vam informar del que suposada adherir-se a aquesta xarxa integrada per prop de 250 ciutats i ara us expliquem que tota la documentació ja ha estat lliurada a la delegació andorrana de l'ens supranacional a fi que s'estudiï la nostra proposta. S'espera que la resposta arribi a l'octubre i si és positiva Sant Julià de Lòria serà la primera ciutat andorrana en tenir aquesta distinció. Llavors serà el moment de desenvolupar tota una sèrie d'accions que us expliquem en pàgines interiors.

Economia

El Comú va tancar l'exercici del 2020 amb un superàvit d'1,3 milions d'euros i una reducció del total de l'endeutament d'un 15% respecte del 2019. En una sessió telemàtica celebrada a mitjans d'abril la corporació va anunciar que tancava l'exercici de l'any de la COVID amb un deute de 19,6 milions el que suposa 1,2 menys respecte de la xifra del 2019. La previsió és que el deute encara es redueixi més al final del mandat.

Medi Ambient

Un dels compromisos dels quatre comuns que integren la vall del Madriu-Perafita-Claror era el d'acordar una ordinació per regular tot un seguit d'activitats que es poden dur a terme a la vall, un text molt important per preservar aquest espai patrimoni de la humanitat. Finalment, es va consensuar un text que fixa criteris sobre aspectes tan importants com els accessos rodats o la construcció.

Cultura

Un dels objectius per al 2022 és organitzar un festival de circ i com a primera presa de contacte vam organitzar la jornada Muntanyes de Circ en què quatre companyies i artistes individuals van oferir espectacles d'alta qualitat. La plaça de la Germandat i la plaça del Solà van ser els escenaris de les actuacions que van concitar un enorme interès i que asseguren que el circ és molt benvingut en el gran calendari d'activitats culturals que tenim.

Turisme

Per primera vegada, la Ruta de la Tapa es va allargar durant un mes, tot i que acotada als dijous, divendres i dissabtes del maig. És doncs destacable que en un període en què encara estaven vigents moltes mesures sanitàries se servissin 5.800 tapes entre els 12 bars i restaurants que hi van prendre part. El restaurant de l'hotel Comabella es van endur el primer premi que era un xec de 500 euros.

EDITORIAL

SANT JULIÀ DE LORIA: LA PARRÒQUIA VERDA

Des de les pàgines d'aquest butlletí -ja el sisè que us oferim- us hem anat detallant diverses informacions sobre la clara voluntat del Comú de fer de la nostra parròquia un model de sostenibilitat. Però és en aquest volum a través dels molts articles relacionats amb iniciatives que ens situen en el camí d'esdevenir la parròquia verda, on més mostres us donem d'aquesta aposta política.

Unes jornades de sostenibilitat, la col·locació d'una placa fotovoltaica a la coberta del Centre cultural, els projectes de Mútua Elèctrica -de la qual el Comú és accionista-, els plans per a la Vall del Madriu, el certificat de sostenibilitat turística són exemples inequívocs de la ferma decisió mostrada per l'actual majoria amb amb l'encàrrec del pla director i el càlcul de la petjada de carboni que són una bona eina per dur a terme accions concretes per millorar el medi ambient i en paral·lel crear noves oportunitats econòmiques.

La petjada de carboni és un indicador ambiental que permet implementar mesures de mitigació del canvi climàtic. En aquest sentit, es van mesurar les emissions de gasos d'efecte hivernacle generades pel Comú. Un dels avantatges d'aquesta acció és la identificació d'oportunitats de reducció d'emissions, amb la conseqüent reducció de consums energètics i estalvis econòmics derivats d'una millora en la gestió.

Així, a banda del que ja hem mencionat, el Comú ja ha procedit a la instal·lació de tecnologia led en un percentatge que supera el 30%, i això inclou els edificis del Centre cultural i del Molí. També ha entrat en funcionament en període de proves la minicentral elèctrica d'Aixovall i s'han fet els treballs de canalització soterrada per fer la captació d'aigua al riu d'Ós, a l'alçada de la Borda de l'Arena. I amb dos anys i mig encara per acabar la legislatura hi ha un important paquet de projectes que faran de Sant Julià de Lòria no només un referent educatiu i cultural que fa anys que s'ha guanyat a pols, sinó una referència en el món del medi ambient.

CIUTATS CREATIVES

El 21 de juny en un acte celebrat a l'auditori Rocafort, el Comú va lliurar a la delegació andorrana de la UNESCO (CNAU) tota la documentació perquè és aquest el procediment que les ciutats han de seguir per presentar les candidatures. En presència de les ministres Maria Ubach -Exteriors- i Sílvia Riva –Cultura i Esports- i del secretari general de la CNAU, Jean Michel Armengol, el cònsol major Josep Majoral va explicar que la candidatura té dues parts: per una banda, el reconeixement de totes les entitats i artistes que han permès fer-la, i per altra banda, en cas de sortir elegits, el projecte cultural i d'artesania que s'haurà de fer. "Per a mi ja s'ha fet una feina molt important que és el recull de tota la informació" amb un llibre i un vídeo i "m'he quedat sorprès", va indicar Majoral.

La resposta de l'organisme supranacional amb seu a París arribarà a l'octubre i en cas de sortir escollida, la parròquia passaria a formar part d'una xarxa de 250 ciutats. La idea seria aprofitar les infraestructures de que disposa el Comú com ara el Centre cultural, Casa Comuna i la Casa Bonet d'Aixirivall, però sense calendari fix perquè la UNESCO només demana el compromís. Concretament, la Casa Bonet es transformaria en una residència artística i Casa Comuna allotjaria un espai Sergi Mas. També es preveu fer un institut de la cultura dels Pirineus, a banda de seguir donant suport a totes les entitats i artistes de la parròquia.

En cas que el veredicte sigui negatiu, el cònsol va assegurar que "seguirem promocionant la cultura, treballant amb les entitats i després ja estudiarem si tornem a presentar la candidatura o ho deixem estar". Per la seva banda, Jean Michel Armengol, va indicar que un punt positiu per la candidatura laurediana és "que són els primers d'Andorra" en presentar-la, afegint que al principi no es tenia molt clar que pogués tenir opcions, però finalment, amb tot el material recollit, sí. Per Armengol, una de les claus de la candidatura de Sant Julià és la presència d'aquesta artesania i d'aquestes arts populars al llarg de la història.

Si surt escollida, la nostra parròquia passarà a formar part d'un grup de 250 ciutats

Durant l'acte, també va intervenir la ministra d'Afers Exteriors qui va manifestar que aquesta candidatura contribueix a posar una pedra més en la cooperació entre Andorra i la Unesco. Posteriorment, la trentena d'assistents, entre els quals el músic Daniel Areny i el polifacètic artista Sergi Mas, va poder visionar l'audiovisual fet "ad hoc" que té uns vuit minuts de durada.

CIUTATS CREATIVES

Una trobada a Igualada

Abans de la presentació oficial, els cònsols, Josep Majoral i Mireia Codina van viatjar a Igualada en el marc d'una visita oficial per estrènyer llaços culturals amb motiu de la candidatura laurediana. En concret, es van reunir amb el president de l'Associació d'Igualada per la UNESCO, Miquel Segura, a la seu del l'Ateneu Igualadí on precisament van visionar el vídeo elaborat pel Comú. Igualment, els cònsols van reconèixer la tasca d'aquesta associació per la feina d'acompanyament que ha prestat en tot el procés de presentació de la candidatura.

Majoral i Codina també van ser rebuts a l'ajuntament de la vila per l'alcalde de la ciutat, Marc Castells, i el regidor de Cultura, Pere Camps, amb qui es van entrevistar per trobar sinèrgies comunes en àmbits com el cultural o l'educatiu i a la finalització de la trobada van signar al llibre d'or del consistori.

Un audiovisual per reforçar la candidatura

Amb la idea de reforçar la candidatura a Ciutat Creativa de la UNESCO, durant el mes de maig es va gravar un audiovisual en què es recullen testimonis de laurediens i imatges de llocs emblemàtics de la parròquia. A banda del vídeo, es va posar en marxa el projecte *Murs que parlen* on el Comú reafirma la seva aposta per la cultura posant l'art a l'abast de la ciutadania, donant visibilitat als artistes del país, facilitant el procés creatiu dels joves i alhora revitalitzant artísticament la via pública amb una proposta que doni valor afegit diferencial al poble.

El segell de ciutat creativa es va obrir el 2004 amb l'objectiu de convertir les indústries culturals en referència estratègica del desenvolupament local i potenciar de forma activa la cooperació internacional amb les ciutats germanes. N'hi ha 246 però en la modalitat en què concorre Sant Julià, d'artesania i cultura popular només són nou. El projecte inclou l'obertura de la segona planta de Casa Comuna com a lloc d'exposicions i la rehabilitació de la casa Bonet d'Aixirivall. Per consultar més informació es pot anar al lloc web que s'ha creat expressament **www.santjuliadeloriacreativa.ad**

Sant Julià de Lòria
Artesania i cultura popular
ART EN ALÇADA

CIUTATS CREATIVES

Uns murals d'art urbà reforcen la candidatura de la parròquia a la xarxa de Ciutats Creatives de la UNESCO

El Comú va posar en marxa la iniciativa *Murs que parlen* mitjançant la qual es van pintar tres espais de la parròquia, el primer d'ells el de l'Espai Jove, a la plaça de la Germandat, a càrrec dels alumnes de Martín Blanco a l'escola d'art. I els dos restants, a l'inici de la carretera de Nagol, al costat de l'aparcament del Camp Gran i de la capella de Sant Bartomeu i al núm. 57 de l'av. Verge de Canòlich que van completar Samantha Bosque i Naiara Galdós.

La previsió es va complir i van estar enllestits un dia abans de la Diada de Canòlich. Bosque i Galdós van resultar les guanyadores del concurs que el Comú va convocar al març amb els objectius d'explorar la via de l'art urbà i de reforçar la candidatura de Sant Julià de Lòria a la xarxa de Ciutats Creatives que patrocina la Unesco, que com és sabut pren com a punt de partida la cultura popular i l'artesania. D'aquí que la temàtica fos estrictament local i taxada: les falles de Sant Joan, la festa major, Canòlich i les llegendes lauredianes. Bosque va optar per una reinterpretació del mite de la Dama Blanca, que vigila acompanyada del llop la parròquia i per extensió, tot Andorra. Prenent com a base una fotografia dels anys 40 de Josep Alsina, Bosque va reproduir-la al llarg dels 45 metres que fa el mur de llarg, prop de 120 metres quadrats de superfície.

En declaracions al diari Bon Dia publicades el 12 de maig, Bosque va dir que "cada mur té les seves peculiaritats, i aquest sembla fàcil. De fet, la part més alta no arriba als tres metres. Però està en una pujada, i costa de centrar la imatge perquè està tot tort". El resultat és la Dama i del llop amb una escena de la Marratxa.

Un dia abans de la celebració de l'Aplec de Canòlich va tenir lloc la presentació oficial dels murals en un acte en què va prendre part la Colla Gegantera en ser la Dama Blanca el denominador comú de tots tres. En relació al mural de l'Espai Jove fet pels alumnes de l'Escola d'Art de Sant Julià, el professor Martín Blanco, va explicar que "la idea era agafar totes les imatges que tinguessin a veure amb la cultura i la tradició d'aquí" per barrejar-les "amb tots els interessos actuals dels joves". Malgrat que es tracta d'imatges simples, Blanco va dir que "tenen el mateix esperit dels 'emojis'".

El Comú va tancar l'exercici del 2020 amb superàvit d'1,3 milions i una reducció del sostre d'endeutament del 15%

El Comú va celebrar el 19 d'abril una sessió ordinària telemàtica en la que, entre d'altres qüestions, es va aprovar la liquidació dels comptes del 2020 amb un superàvit d'1,3 milions d'euros i una reducció del total de l'endeutament d'un 15% respecte del 2019. La corporació va tancar l'exercici de l'any de la COVID amb un deute de 19,6 milions el que suposa 1,2 menys respecte de la xifra del 2019. Llavors el sostre d'endeutament quedava fixat en un 155%, mentre que amb el tancament de l'any anterior la xifra és de 15 punts menys quedant en el 140%. Els comptes del 2020 contemplen uns ingressos de 14,2 milions el que representa una execució del 94% del total pressupostat. Pel que fa a les despeses, el total liquidat ha estat de 12,8 milions, el que suposa un 72% d'execució.

La minoria de Desperta Laurèdia es va abstenir en la votació perquè, com va justificar el conseller Cerni Cairat "ja els vam dir l'any passat que s'aprovava un pressupost que no s'ajustava a la realitat social que es viuria". De la seva banda, el cònsol major Josep Majoral va destacar que "és important haver tancat els comptes en positiu" i va defensar que en el moment d'aprovar el pressupost 2020, "ja vaig dir que havia de ser un pressupost flexible i modulat en funció del moment, i penso que s'ha fet més que bé per part de tots els departaments que han fet un gran esforç de contenció".

En relació a les dificultats econòmiques per al teixit de la parròquia que ha comportat la irrupció de la COVID-19, Cairat va continuar dient que "en moments de crisi, caldria que la pròpia corporació injectés diners en l'economia per ajudar les empreses, encara que fos endeutant-se i l'emplaço a que ho faci en aquest 2021". Majoral li va contestar que "haurien de fixar un criteri, perquè quan convé ens parla de reconduïts i quan no convé ens diu que aquests seran un problema de cara l'any que ve". El cònsol va seguir dient que "hi ha dos milions de reconduïts que no deixen de ser diners ja injectats en l'economia i, com bé saben, en vista al 2021 hi ha obres noves que també són diners que s'injecten al sector privat".

En la sessió, també es va aprovar un crèdit extraordinari de 4.600 euros per a la compra de màquines esportives per al nou espai de lleure que el Comú crearà en un terreny davant de la Borda del Jaile. Es tracta del tros conegut com espai Soqué de Casa Colltort que és propietat de la Creu Roja amb qui la corporació va tancar un conveni per crear un espai per a la pràctica d'esport al carrer i el lleure.

Casa Mitjavila es va tornar a adjudicar les pastures de la muntanya de Francolí

El Comú va celebrar una de les seves sessions més tradicionals: l'arrendament de la muntanya de Francolí. El preu de sortida pel lloguer es va fixar en 300 euros amb dites de 50 euros.

El seu arrendador, Jordi Ramoneda, de Casa Mitjavila, que desitjava renovar el dret d'ús de la muntanya, va emportar-se la subhasta per un preu de 400 euros.

Casa Comuna va acollir una sessió de jurament de cinc nous agents i d'homenatge a diferents treballadors

La tradicional subhasta per arrendar la muntanya de Francolí va quedar en un segon pla el passat 18 de maig, ja que es va aprofitar el dia per organitzar una sessió doble del ple del Comú. Una per arrendar el terreny destinat a la pastura i una altra per sotmetre a jurament a cinc nous agents de circulació i homenatjar diferents treballadors per antiguitat o bé per jubilació.

A l'inici d'aquesta segona sessió, el cònsol major Josep Majoral ja va recordar que "avui celebrem una de les sessions més especials perquè els actius més importants del Comú sou les persones que hi treballeu". Així, la corporació va reconèixer la feina de 6 treballadors de diferents departaments que han complert 25 anys de servei públic al Comú: Xavier Guardia, Maria Teresa Álvarez, Jordi Carriazo, Sandra Vidal, Patrícia Pérez i Doris Cañizares. Igualment, es va retre un petit homenatge a sis funcionaris jubilats que són Jaume Pelegrina, Angelina Morgó, Lurdes Viñolas, Josefina Obiols, Maria Betriu i Eugeni De Santiago.

D'altra banda, Helder Ferreira, Joan Fortes, Meritxell Novau, Hamed Ouali i Manel Pontes són els cinc agents que van jurar o prometre el seu càrrec. Un finalitzada la cerimònia tots van posar a les escales de Casa Comuna per fer-se la foto de rigor.

Una delegació oficial amb els cònsols al capdavant va rebre l'arquebisbe Vives a les portes de l'església parroquial

L'any 2020, amb motiu del confinament i la progressiva tornada a l'activitat es van retardar molts esdeveniments. Un d'ells va ser la cerimònia de confirmacions que normalment es fa al maig i que es va haver d'ajornar fins a principis de juliol. Enguany però, les coses s'han anat podent fer amb més ortodòxia i el 21 de maig com és preceptiu l'arquebisbe Joan-Enric Vives es va desplaçar fins l'església parroquial per assistir i presidir la cerimònia d'aquest sagrament.

A les portes del temple l'esperaven Mossèn Pepe i una delegació del ple del Comú amb els cònsols Josep Majoral i Mireia Codina al capdavant. Durant uns minuts van conversar, sobre tot al voltant de com aniria l'Aplec de Canòlich que s'havia de celebrar una setmana més tard i que aquest 2021 tornava novament a fer-se al Santuari de la Mare de Déu.

L'aventurer argentí Walter Di Mantova va ser rebut a Casa Comuna

Visita més que curiosa, la que va tenir lloc a Casa Comuna el passat 21 de maig. L'argentí Walter Di Mantova és un aventurer argentí que es trobava complint un repte ben particular: fer dues vegades la ruta entre París i Madrid al voltant d'un vehicle gairebé centenari. Un Ford A.

En el seu recorregut, Di Mantova va fer escala a Andorra i va ser rebut pels consellers Cristià March i Diana Sánchez amb els quals va poder conversar i explicar els secrets del seu particular repte. El seu objectiu passava per recórrer dues vegades el traçat entre les capitals de França i Espanya amb la complexitat de fer-ho en un vehicle que no supera els 70 quilòmetres per hora. A l'acte també es van sumar tres membres de la junta de l'Associació Andorrana de Vehicles Antics (AAVA).

La finalització dels treballs a la boca nord del túnel de la Tàpia facilita un millor accés a la rotonda en sentit Andorra la Vella

La finalització dels treballs de reconfiguració dels carrils de circulació a la sortida nord del túnel de la Tàpia a Sant Julià de Lòria han facilitat un millor accés a la rotonda en sentit Andorra la Vella. Els canvis més substancials són els dos carrils per accedir a la rotonda en sentit nord i que de baixada, els vehicles provinents d'Andorra la Vella poden accedir tal com fan habitualment pel túnel cap al centre de la parròquia laurediana, però només amb un sentit de la marxa, ja que de pujada, el pas inferior ha quedat eliminat i aquells que vinguin del centre de Sant Julià hauran de dirigir-se a la rotonda d'Aixovall pel viaducte. Així, la circulació al pas inferior queda restringida a veïns i vehicles que vulguin accedir a la gasolinera.

Una forta tempesta va provocar esllavissades a un tram de la CG-6 a Bixessarri

Una descomunal turmenta de pluja i calamarsa que va tenir lloc el 14 de juny va provocar un parell d'esllavissades importants a la CG-6, a l'alçada del restaurant Borda de l'Arena i al quart de Bixessarri. Es van desbordar un parell de torrents que van desprendre molta aigua, terra i pedres que van literalment col·lapsar la carretera que va quedar tallada durant unes hores. Mentrestant, es va habilitar un pas alternatiu a l'espera que es poguessin adjudicar els treballs d'urgència perquè empreses especialitzades deixessin la carretera practicable i neta.

Tan bon punt va ser possible els cònsols es van personar al lloc dels fets on també van assistir el ministre de Territori i Habitatge, Víctor Filloy i el cap de Govern, Xavier Espot per constatar de primera mà que la via no presentava grans danys i que no hi havia cap afectació més enllà de l'acumulació de rocs i terra. En aquest sentit, les autoritats van destacar el fet que no s'haguessin produït danys personals.

L'endemà dels fets, efectius de l'àrea de Conservació i Explotació de Carreteres (COEX), així com dels bombers, policia, Protecció Civil i agents de circulació del Comú van treballar per poder retirar les 600 tones de terra pedres que es van dipositar en uns camions de gran tonatge i abocats a Juberri. La circulació en els dos sentits de la marxa es va restablir 24 hores després i llavors va ser el moment d'analitzar amb més profunditat l'estat de l'afectació de la via per veure si calia fer algun tipus d'obres més enllà de la neteja, ja que a l'alçada del restaurant la carretera estava una mica descalçada. Per la qual cosa, es va decidir fer un concurs d'urgència per a la instal·lació d'un mur que subjectés la carretera.

Mes enllà de la zona mencionada, la pluja també va provocar una acumulació d'aigua a la planta baixa i el soterrani de l'edifici comunal i també en un de privat arran pel fet que la calamarsa va embossar les reixes dels desaigües.

La parròquia va ser la primera en acollir l'exposició itinerant a l'aire lliure *Flora del Pirineu*

L'exposició itinerant *Flora del Pirineu* es va inaugurar a Sant Julià de Lòria. La plaça Major va acollir la primera de les làmines penjades en una vintena de suports verticals al llarg de l'avinguda Verge de Canòlich. A l'acte van assistir tècnics del CENMA (Centre d'estudis de la neu i la muntanya d'Andorra), representants dels parcs naturals d'Andorra i els cònsols de la parròquia Josep Majoral i Mireia Codina, així com altres consellers. Durant la presentació la biòloga i investigadora de l'ens que depèn de l'Institut d'estudis andorrana (IEA), Clara Pladevall va explicar els diversos nivells de perill d'extinció de les diferents plantes exposades. De la seva banda, el cònsol major va agrair que fos Sant Julià de Lòria la parròquia que donés el tret de sortida a l'exposició que es va poder contemplar fins el 30 d'abril, dia en que es va traslladar a Ordino.

L'exposició ha estat fruit de la participació ciutadana arrel dels concursos fotogràfics que es van fer durant el 2020 a l'Ariège, Catalunya, Pirineus Orientals i Andorra, en el marc del projecte FloraLab (www.floralab.eu). Aquest projecte, uneix una xarxa de botànics i gestors del territori a l'est del Pirineu, i posa el focus en les plantes amenaçades per tal de sensibilitzar sobre la seva importància i coneixement.

Després d'Ordino, la mostra va passar per la Massana durant el maig, a Canillo i Escaldes durant el juny, a Encamp, Pas de la Casa i La Massana els mesos d'estiu i finalment es tancarà a Andorra la Vella al setembre. L'exposició és l'avantguarda del Festival de la Flora, que es durà a terme entre juny i juliol de 2021 a tot l'est pirinenc. A Andorra es preparen més de 20 activitats entre tallers, sortides guiades, activitats infantils i xerrades.

La mostra posa el focus en les plantes amenaçades per tal de sensibilitzar sobre la seva importància

Gràcies a la col·laboració entre l'Institut d'Estudis Andorrans, els dos parcs naturals d'Andorra i la vall del Madriu-Perafita-Claror aquesta exposició podrà gaudir-se a tot el territori andorrà d'una forma amena i propera, i els participants dels concursos fotogràfics andorrans del 2020 podran veure exposades algunes de les seves obres als carrers d'Andorra. L'IEA agraeix l'ajut 2019 del Govern d'Andorra de la convocatòria complementària als ajuts europeus Poctefa 2014-2020, Ref. AEUP011-AND/2019.

El Govern i els comuns van presentar el programa de conservació de la Farga de la Vall del Madriu

El Govern i els comuns participants van escenificar el seu compromís per donar un impuls a la Vall del Madriu-Perafita-Claror amb la presentació, al ministeri de Cultura, del programa de conservació, estudi i revalorització de la farga del Madriu. La iniciativa té un objectiu principal de conservació del patrimoni, però també de recerca paleosiderúrgica i no siderúrgica (ramadera i d'hàbitat) i de difusió, per aconseguir vincular-la a un turisme sostenible. "El programa posarà en relleu i en valor un element patrimonial important i té especial rellevància per la singularitat i per no tenir precedents en zones properes", va explicar la ministra de Cultura, Sílvia Riva, durant la presentació de la iniciativa, que es desenvoluparà durant quatre anys i que té un pressupost de poc més de 400.000 euros.

De la seva banda, el director de Patrimoni Cultural, Xavier Llovera va manifestar que "és un jaciment destacat dins la història. És singular, perquè no coneixem cap altra farga d'aquest tipus. Hi ha uns vestigis arqueològics que cobreixen sis segles d'història. I s'està treballant perquè això acabi sent un producte clar". Sobre l'excepcionalitat de la farga es va pronunciar el tècnic de Patrimoni i coordinador del projecte, Olivier Codina, en dir que "és del 1732 i es complementa amb el jaciment del voltant. "La fa excepcional, perquè és una farga que funciona amb una caixa de vent i perquè treballa amb lingots. També perquè a finals del segle XVIII necessitaven ampliar la producció i, en comptes de destruir-la per fer-ne una altra, van fer l'ampliació 150 metres més avall".

Així, l'encàrrec de conservació no és només sobre la farga, hi ha un jaciment arqueològic a la Vall del Madriu que s'està fent malbé per un problema de conservació i aquí hi entra també l'arqueologia, perquè s'haurà d'intervenir.

La primera fase s'iniciarà enguany i s'hi realitzaran treballs d'excavació i conservació preventiva tant a la ferreria com a la zona habitable de la farga. És previst que els treballs acabin el 2024, quan concloguin les excavacions que es faran als camins i als camps de ramaderia, per posar en valor tot el conjunt.

Fa tres anys que es treballa en la redacció d'aquest programa. L'objectiu és salvaguardar el Bé d'Interès Cultural, assolir el grau d'excel·lència preconitzat per la Unesco, preservar els vestigis identificats i contribuir a la conservació d'un element major del paisatge cultural. La idea és promoure un turisme responsable i que serveixi per reforçar la ruta del ferro als Pirineus.

Paral·lelament es treballarà en una guia cultural que inclogui tota la informació que s'hagi anat recopilant. La darrera part, que s'ha d'acabar de perfilar, oferirà un document que podrà ser en digital o en paper, perquè el visitant pugui veure el jaciment sense necessitat de cap altre suport.

Mútua Elèctrica engega sis projectes d'energia renovable

Mútua Elèctrica de Sant Julià concretarà durant la pròxima junta general ordinària els seus sis projectes d'energia renovable. Els socis hauran de decidir si es finançaran amb un pla d'endeutament o amb la venda de les participacions de Cadí Telecom. Fa anys que la Mútua s'està plantejant generar energia des d'un punt de vista mediambientalment sostenible com ja va ser en el seu moment, la central de cogeneració vora la frontera espanyola El component mediambientalment net és, per a la Mútua, inqüestionable.

I el motor del vistiplau legal és el Llibre Blanc de l'Energia publicat el 2012, en l'elaboració del qual l'empresa va tenir un paper actiu. La clau de volta és la dependència energètica d'Andorra- importa el 85% de l'energia elèctrica que consumeix- i la constatació tècnica que la capacitat d'importar electricitat dels països veïns està a punt d'arribar al màxim permès per les infraestructures de connexió amb Espanya i amb França.

Aquesta és una de les diferències amb el plantejament de la planta de cogeneració de finals de la dècada dels 90: hi ha un document tècnic que recomana al país treballar en la generació d'energia neta a partir dels recursos naturals de què disposa. Aquí és on entren les noves accions de la Mútua Elèctrica que tindran com a eix central els parcs fotovoltaics i altres iniciatives que seran presentades durant la junta i que seran anunciades pel president del consell d'administració, Joan Albert Farré.

> Hi ha un document tècnic que recomana treballar en la generació d'energia neta a partir dels recursos naturals

Les renovables són aquelles fonts d'energia basades en la utilització de recursos naturals inesgotables: el sol, el vent, l'aigua o la biomassa vegetal o animal. Es caracteritzen per no utilizar combustibles fòssils, sino recursos naturals capaços de renovar-se il·limitadament.

La minicentral d'Aixovall entra en funcionament

La minicentral hidroelèctrica d'Aixovall va entrar en funcionament en fase de proves a mitjans de juny i, degut a les proteccions de què disposa, va resistir d'allò més bé el patac d'aigua amb arrossegament de terra i pedres -entre altres- que hi va haver a la zona de Bixessarri el 14 de juny. Tot i que amb un decalatge de més d'un mes respecte del que inicialment hauria d'haver entrat en funcionament, l'equipament que explota la societat Productora Elèctrica Renovable (PERSA), de la qual un dels socis n'és la laurediana Mútua Elèctrica ja està en marxa.

I les reixes de filtració i protecció van ser molt útils perquè cap pedra acabés a l'interior de la central i, d'aquesta manera, la pogués posar en perill. Justament, la captació de la minicentral està situada a la Borda de l'Arena, un dels punts crítics en la tempesta. La càmera de seguretat que PERSA té a la captació van recollir les imatges de la força amb què baixava l'aigua, de manera desbordada i no seguint cap curs que suposadament seria lògic. L'aigua es va endur tot allò que es va trobar pel camí.

La minicentral hidroelèctrica pròpiament dita està ubicada en un antic magatzem de la Mútua Elèctrica a Aixovall. Les obres de construcció va iniciar-se just ara fa un any i han servit perquè PERSA hagi pogut posar en marxa la segona minicentral. L'anterior data del 2017 i es troba a Arcalís.

La minicentral d'Aixovall generarà l'electricitat d'unes 500 llars a l'any i el cost de l'obra ha estat d'uns 2,2 milions d'euros. La captació d'aigua comença al riu d'Os a l'alçada de la Borda de l'Arena i un quilòmetre i mig de canonades traslladen l'aigua fins a la minicentral, amb cent metres de desnivell.

Un altre esdeveniment per apostar per la sostenibilitat i buscar noves oportunitats econòmiques

Sant Julià de Lòria continua amb la voluntat de posicionar-se com a parròquia referent en matèria de sostenibilitat i energies renovables. És per aquest motiu que, el Comú conjuntament amb FEDA, va organitzar els dies 18 i 19 de juny unes Jornades de l'Energia i Ciutats Sostenibles. Tal i com va explicar el director general de la companyia elèctrica, Albert Moles, durant la roda de premsa de presentació, l'objectiu passava per donar a conèixer els projectes actuals amb els quals treballa FEDA, aprofitar la visió de tècnics especialitzats per explicar cap a on està evolucionant el món de la sostenibilitat i l'energia, i integrar tota la població i entitats en el pas cap a la transició energètica.

"La idea passa perquè entenguem que la sostenibilitat i la transició energètica és un tema de tots en el qual ens hem d'implicar per facilitar aquest intercanvi de coneixement", va indicar Moles. De la seva banda, el cònsol major Josep Majoral va indicar que "les jornades van en línia amb la voluntat d'esdevenir parròquia referent en sostenibilitat". En aquest sentit, la proposta es desprèn del Pla director de desenvolupament energètic que el Comú va presentar durant el mes de maig de l'any passat, que permet donar continuïtat al desenvolupament de les energies renovables i la sostenibilitat, i també està relacionat amb la certificació de la biosfera que Sant Julià de Lòria vol aconseguir en relació amb el turisme sostenible.

Les jornades també pretenien conscienciar, divulgar i apropar a la població accions que s'estan duent a terme des de les administracions públiques i privades pel foment de les energies renovables i la mobilitat sostenible. En aquest sentit, el dia 18 es va centrar a oferir una sèrie de ponències amb experts en matèria de sostenibilitat que van tenir lloc al Centre cultural.

La jornada va començar amb la ponència ACA Impuls MoraBanc, que va oferir el responsable de projectes de mobilitat del RACC, Ricard Casalins, i una taula rodona sobre mobilitat sostenible que va comptar amb la participació del secretari d'Estat d'Agricultura i Sostenibilitat, Marc Rossell, el gerent de FEDA Solucions, Xavier Forné, i el mateix Casalins.

JORNADES DE
L'ENERGIA I CIUTATS SOSTENIBLES
SANT JULIÀ DE LÒRIA
ANDORRA

La primera ponència va anar a càrrec del responsable de mobilitat del RACC, Ricard Casalins, que va manifestat que actualment hi ha diverses tendències en mobilitat sostenible com l'elèctrica, la compartida, la micromobilitat i el transport a la demanda i va destacar que cap d'elles "és una solució en si mateixa, però ajuden a una mobilitat més sostenible". Creu que a Andorra totes elles són factibles. Així, per exemple, per moure's per Andorra la Vella veu factible la bicicleta, el patinet o anar a peu i pel que fa a la mobilitat elèctrica, creu que comptar amb una bona xarxa de carregadors potenciaria que els visitants que arriben de fora ho fessin amb mobilitat elèctrica.

Casalins també va defensar la sostenibilitat del vehicle elèctric que de vegades es posa en dubte i va manifestar que si es té en compte el seu cicle de vida respecte d'altres, és "més sostenibles i encara ho serà més a mesura que es potenciïn les energies renovables, com en el cas d'Andorra, on ja l'any passat van ser del 53% del mix elèctric.

Plaques fotovoltaiques a la teulada del Centre cultural

Pocs dies abans de la celebració de les jornades es va conèixer que el Comú va adjudicar la concessió de l'ús de la coberta del Centre cultural i de congressos lauredià per a la instal·lació d'una planta solar fotovoltaica per un termini de concessió durant un període de 25 anys.
El cònsol major Josep Majoral, va explicar que aquesta acció suposarà un cost zero per a les arques comunals, ja que l'adjudicatari s'encarregarà d'arreglar el 100% de la coberta del Centre cultural, que actualment es troba malmesa, i com a contraprestació podrà emprar aquest espai per instal·lar-hi panels fotovoltaics. És més, els costos de la reparació de la coberta estan en torn als 150.000 euros, i la durada dels treballs aniran en detriment de la concessió, és a dir, que com més tardi l'adjudicatari a fer-los, de menys anys de concessió i benefici propi gaudirà.
Majoral va indicar que aquesta acció "és una bona mostra de la voluntat d'esdevenir un referent en el món de la sostenibilitat" i va afegir que amb acords d'aquesta mena "promovem la part de les energies renovables, fem baixar la petjada de carboni a la parròquia i donem una oportunitat de negoci als privats".

Més col·laboració entre els sectors públic i privat per impulsar societats més equilibrades

Un dels fils conductors de les Jornades i en el qual van coincidir pràcticament tots els participants van ser les oportunitats de negoci que poden sorgir de la transició energètica o la necessitat que hi hagi una col·laboració i implicació de les administracions, però també dels particulars i les empreses.

D'aquesta manera, la ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat, Sílvia Calvó, va manifestar que "la transició energètica ha de contribuir a la recuperació econòmica en dues vessants", d'una banda creant activitat econòmica i en l'altra en la producció d'energia. En aquest sentit, va dir que un bon exemple de la primera de les vessants és el pla Renova, on malgrat la crisi sanitària que s'està vivint les sol·licituds han augmentat i "fa treballar tota una paleta" de negocis. Pel que fa a la producció d'energia, va recordar que fins al 2030 cal multiplicar per dos la producció energètica nacional i que aquí té un paper molt important la part privada. La ministra va remarcar l'aposta per les renovables, ja que la llei marca que el 70% de la producció nacional ha de ser d'energies netes i va indicar que la declaració d'emergència climàtica fins i tot va "més enllà d'aquest percentatge".

A la necessitat de col·laboració entre entitats s'hi va referir també el cònsol major de Sant Julià de Lòria, Josep Majoral, que va detallar que el Comú té un seguit de projectes per als quals compta amb la cooperació de FEDA, del Govern i també de les companyies elèctriques. Així, va recordar que la parròquia té un pla director i que d'acord amb aquest document es vol treure un concurs per a la concessió d'un espai perquè un privat pugui "trobar una oportunitat de negoci" explotant l'energia fotovoltaica. Se seguiria la línia del que s'ha fet amb la coberta del centre cultural i l'àrea escollida podria ser la de Rocafort, a tocar del cementiri, o la zona d'aparcament de la cota 1.600.

La corporació també treballa perquè a partir de la caldera de biomassa amb la qual ja es compta es pugui estendre la xarxa de calor que "alimenti el Centre cultural, la Casa Comuna i l'escola andorrana", seria un projecte que requeriria "poca inversió i el guany seria molt important". Per a aquest projecte la corporació comunal compta amb la col·laboració del Govern i de FEDA.

Al paper dels privats també es va referir el director general de FEDA, Albert Moles, que va voler destacar que al país ja hi ha "91 instal·lacions fotovoltaiques connectades a la xarxa elèctrica de FEDA o d'altres distribuïdores". Es tracta d'instal·lacions de diferents mides algunes de les quals revenent l'energia a un preu garantit o bé la destinen a autoconsum. Moles va explicar que aquesta xifra és "un èxit" tenint en compte que fa quatre anys era "pràcticament zero" i va afegir que s'espera un creixement similar en els anys vinents, amb la qual cosa en un termini de dos o quatre anys es podria arribar a les mil "si mantenim aquesta velocitat". Actualment la producció d'aquestes 91 instal·lacions representa entre un 0,3%-0,5% de l'energia del país "pot semblar poc, però estem parlant d'un centenar d'instal·lacions", va dir Moles, que va afegir que "tot suma". A més, va defensar que és un tipus d'energia que encara es pot potenciar, ja que tothom la pot fer.

> Hi ha 91 instal.lacions fotovoltaiques connectades a la xarxa elèctrica de FEDA o d'altres distribuïdores

També va manifestar que jornades com aquestes evidencien la necessitat del canvi de model energètic i va assegurar que si bé algú l'ha de liderar, un rol que FEDA ha assumit, és important que tothom sigui conscient que s'hi ha d'implicar. En aquest sentit, el director general de FEDA va detallar els projectes en els quals treballa l'empresa com per exemple la cogeneració, les xarxes de calor o el parc fotovoltaic de Grau Roig. En aquest sentit, va manifestar que les xarxes de calor són una "alternativa molt bona a la calefacció i sobretot calefacció elèctrica per evitar la sobrecàrrega de la xarxa elèctrica" i també per aprofitar una energia renovable. FEDA té els projectes de Soldeu i d'Andorra la Vella i ara es treballa en el desplegament de la xarxa d'Escaldes-Engordany. També s'està acabant d'estructurar el projecte del Pas de la Casa on es vol fer servir la biomassa.

Ja per la tarda també es van celebrar dues ponències, una relacionada amb la transició energètica i l'altra amb l'eficiència energètica. En totes elles va donar-se al públic l'oportunitat de debatre amb els experts. La jornada del dissabte 19, va tenir un caràcter més lúdic. Així, es van organitzar entre FEDA i Andorra Sostenible una sèrie de jocs i tallers per a tots els públics i infants a partir de tres anys que van tenir lloc a la plaça de la Germandat. Les activitats estaven relacionades amb la conscienciació i conducció del patinet elèctric i amb circuits didàctics sobre l'electricitat estàtica, el magnetisme i l'energia.

Igualment, també es van fer una sèrie d'exposicions per tal de fer un bon ús de l'energia; sobre el vehicle elèctric; sobre la rehabilitació i la certificació d'eficiència energètica als edificis i, per últim, una exposició de vestits confeccionats amb materials reciclats. Josep Majoral va manifestar la importància del debat sobre temes com la mobilitat sostenible, la transició i l'eficiència energètiques i per això va destacar molt la jornada de conscienciació del dissabte perquè en estar destinada als més menuts la pedagogia comença ben aviat.

El Comú ja té instal·lats tots els senyals per donar compliment a l'ordinació que regula l'accés motoritzat al medi natural

En compliment de l'ordinació que regula l'accés motoritzat i/o rodat al medi natural, el Comú de Sant Julià de Lòria va acabar a finals d'abril el desplegament indicatiu amb la instal·lació de senyals a la zona de Roca de Pimes. La corporació va aprovar l'ordinació ara fa poc més d'un any plenament conscient de l'obligació de fomentar i assegurar el patrimoni natural, no només per mantenir l'equilibri ecològic, sinó també per preservar la riquesa paisatgística.

En les senyals instal·lades s'informa de diversos aspectes recollits a l'ordinació com ara la prohibició d'encendre foc, d'acampar, d'accedir amb vehicles motoritzats o malmetre els avisos. També s'adverteix que l'incompliment de les normes comportarà una sanció econòmica, regulada pels banders d'Andorra i/o pels agents del departament de boscos del Comú de Sant Julià de Lòria.

En els sectors del Camp de Claror, Camp Ramonet, Port Negre i Coll de Finestres, els vehicles de més de dues rodes només poden circular des del segon diumenge del mes de maig fins el primer diumenge de desembre. Des d'aquesta darrera data i fins el segon diumenge del mes de maig tan sols podran circular vehicles adaptats amb xenilla. Igualment, si les circumstàncies meteorològiques i del terreny no permeten l'obertura en els dies indicats, el Comú es reserva la potestat de modificar aquest termini.

L'ordinació també recull que les motos d'enduro només podran circular per pistes i en cap cas per camins. La vulneració de les prescripcions d'aquesta normativa poden ser lleus, greus o molt greus i els imports poden anar des dels 50 als 3.000 euros.

Prohibit l'accés rodat a la Vall del Madriu

D'altra banda, els quatre comuns que integren la vall del Madriu-Perafita-Claror van tancar al maig una ordinació per regular tot un seguit d'activitats que es poden dur a terme a la vall, un text molt important per preservar aquest espai patrimoni de la humanitat.

Justament, el punt principal del document és el que fa referència a l'accés rodat que queda prohibit amb caràcter general als vehicles rodats siguin o no motoritzats, amb les excepcions que es faran amb els cossos especials. Les anteriors corporacions comunals havien enllestit ja un text que els nous comuns sorgits de les eleccions del desembre del 2019 han volgut revisar i que té en la pandèmia la causa de l'endarreriment en la seva aprovació.

D'aquesta manera, l'ordinació recull les recomanacions de la Unesco en aquesta matèria i només es podria atorgar el permís per accedir-hi amb un mitjà de transport motoritzat en cas que l'activitat que s'hi volgués dur a terme estigués vinculada a l'activitat tradicional de la vall. Pel que fa al transport de material que seria necessari per a la preservació d'un bé, l'ordinació marca que s'ha de fer servir un giny mecanitzat si no hi ha cap alternativa i així es privilegiarà l'accés amb helicòpter.

Un altre dels punts de l'ordinació és la delimitació de les zones d'acampada. Així, es determina que en tot el territori es poden establir tres tendes durant dues nits sense autorització, seguint els criteris de la llei de preservació del medi natural. També es fixa que està prohibit introduir espècies no autoritzades. El document estableix un règim sancionador que fixa sancions d'entre els 60 i els 300 euros per les faltes lleus, dels 300 als 3.000 euros per a les greus i d'entre 3.000 i 12.000 per a les molt greus

El cònsol major Josep Majoral, destaca que "és molt important que finalment existeixi una regulació per preservar la vall i dinamitzar-la". Majoral considera que mundialment la tendència del turisme és a apostar per la natura i per això creu que ara és hora d'aprofitar amb seny aquest petit diamant que és la vall per a Andorra. Ara, cada corporació haurà d'aprovar aquesta regulació en una sessió de consell comunal i un cop tots ho hagin fet es publicarà al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra per a la seva entrada en vigor.

El centre de la parròquia tindrà properament una cobertura del 60% d'enllumenat d'eficiència energètica

El BOPA va publicar en l'edició del 28 d'abril un edicte per convocar un concurs per al subministrament de material relacionat amb l'eficiència i l'estalvi energètic per a l'enllumenat públic de la parròquia. És voluntat del Comú seguir amb el compromís de reduir les emissions de CO_2, refermat amb la celebració de la I Jornada de Sostenibilitat durant la qual es va presentar el pla director del desenvolupament energètic de la parròquia. Amb l'adquisició d'aquest material i amb el que ja es té emmagatzemat, el centre de la vila tindrà properament un percentatge de llums led del 60%, que en el futur anirà augmentant fins completar la fita que aquest tipus d'il·luminació sigui la imperant a la parròquia.

En l'actualitat aquests són els indrets que ja disposen d'il·luminació led al centre de Sant Julià de Lòria: CG1 des de La Margineda fins la rotonda d'Aixovall, els aparcaments del Prat Nou i de les feixes del Rabató, la plaça de la Germandat, l'avinguda Verge de Canòlich, Camp de Perot, la plaça Calonge, el carrer Doctor Palau, un sector de la Borda del Jaile, la plaça del Molí, el pont d'Isidre Valls, la plaça Laurèdia, el nou tram de la desviació, el tram comprès entre la rotonda del riu d'Auvinyà i la plaça del Solà, el carrer Isidre Valls, la carretera de Nagol, el carrer Francesc Escudé i la urbanització Costa de Nagol. L'adquisició del nou material i el que ja és té en reserva permetrà implementar enllumenat de baixes emissions a l'av. Rocafort, l'avinguda Francesc Cairat, el carrer de Lòria, el carrer Carvajal de Hué i el carrer Bonaventura Riera, la plaça Sant Roc i la carretera de la Rabassa.

Els comptadors d'aigua de la parròquia han estat substituïts i ara són de lectura telemàtica

El Servei d'Aigua comunal va començar a fer en els primers mesos de l'any una àrdua tasca de substitució dels 914 comptadors d'aigua que hi ha a la parròquia entre el poble i els quarts. A banda del reemplaçament dels nous pels vells, la novetat també està en el mode de lectura que fins ara es feia de manera manual i que ara es farà de manera telemàtica a través d'un telèfon mòbil.

Aquest canvi respon a la voluntat del Comú de modernitzar el sistema, a més d'optimitzar recursos humans que es podran destinar a millorar el servei. Aquests canvis han suposat una inversió d'uns 110.000 euros.

La Llar de Lòria va reobrir les portes 13 mesos després amb un estricte protocol sanitari

Juntament amb les cases pairals d'altres tres parròquies la Llar de Lòria va reobrir les portes el dimarts 6 d'abril. Després que el Govern publiqués el decret d'autorització de reobertura, el centre de reunió dels padrins de la parròquia tornava a estar obert després que l'inici del confinament decretat el 13 de març del 2020 obligués al tancament total.

El protocol sanitari establia que per accedir a les instal·lacions els usuaris havien de demostrar que havien rebut la primera dosi de la vacuna des de com a mínim tres setmanes o bé, en cas d'haver passat la COVID, acreditar anticossos mitjançant un certificat mèdic.

Inicialment, es va obrir de les quatre de la tarda fins les vuit del vespre i durant la setmana posterior a la reobertura es van reprendre les activitats de memòria i català. Com és normal després de tan temps de tancament poques persones es van apropar a la Llar, però amb la difusió feta a través dels diversos canals de comunicació i amb el boca orella poc a poc es va anar tornant a la normalitat. Això sí, aprofitant que fa pocs dies s'havia celebrat la Pasqua, qualsevol padrí que s'apropés era obsequiat amb un ou de xocolata.

INICI DE LES ACTIVITATS

Amb la reobertura de la Llar també van començar a celebrar-se algunes activitats. Les primeres, físiques i de relaxació es van desenvolupant a la plaça Sant Roc. En concret, es van fer sessions de manteniment físic, ioga i Txi-kung. També va haver sessions cognitives a la Llar sobre memòria, català i teatre. I recreatives amb campionats de parxís i rummikub.

El menjador de la Llar va tornar a entrar en funcionament a primers de juny

Després de més d'un any d'aturada a causa de la pandèmia, va reobrir "La cullera de la Llar", el menjador social de la Llar de Lòria que dona servei a la població major de 65 anys de la parròquia. I per a l'ocasió, els padrins van tenir uns cambrers d'excepció: els cònsols Josep Majoral i Mireia Codina. El cònsol major va manifestar que "per a nosaltres avui és un dia emotiu", ja que tot i que s'ha hagut de reduir la capacitat per tal de complir amb les mesures sanitàries, "els usuaris ens deien que ja tenien ganes que tornés a obrir".

El límit d'aforament per al menjador està limitat a 25 persones, quan habitualment era 70, per garantir la distància social. A més, els 19 usuaris que van estrenar el servei, i els que hi arribin posteriorment, poden gaudir d'un menú a un preu de 6 euros, que per al Comú és "força assequible".

Majoral també va destacar la importància que la gent gran "pugui recuperar aquesta part de vida social" que fa mesos van haver d'abandonar de manera obligada. De fet, la cap de servei de la Llar, Núria Blanco ja havia indicat a l'abril durant la reobertura de l'espai que el servei de menjador no es tornaria a posar en marxa fins "que tothom hagi acabat de vacunar-se".

L'Espai Jove va reobrir les portes en un indret força cèntric i amb la figura d'un coordinador

Finalment, a mitjans del mes d'abril es va inaugurar l'Espai Jove Lauredià en la seva nova ubicació a la plaça de la Germandat. Tot i que és més petit que l'anterior Punt Jove de l'avinguda Verge de Canòlich, des de l'àrea de Joventut es valora molt positivament aquesta nova ubicació més cèntrica.

La reobertura era un compromís programàtic de l'actual majoria comunal i també una demanda del jovent de la parròquia tenint en compte que el darrer cens registra més de 2.000 habitants d'entre 12 i 29 anys. En aquest sentit, el cònsol major Josep Majoral va manifestar que "el jovent és la franja que fins ara era la més descuidada de la població laurediana i necessitaven un espai per fer-se'l seu".

La reobertura de l'espai va coincidir amb la recent incorporació del coordinador de joventut que és l'Ivan Duran i que té com a tasca principal escoltar, entendre i acompanyar per donar resposta a les necessitats i inquietuds dels joves. La gran novetat és que la feina que es porta a terme al nou local es divideix en dues parts. Així, pel matí es presta un servei d'assessorament de tota mena, mentre que la tarda es dedica a una vessant més lúdica. En un principi, Duran presenta un bon perfil per desenvolupar aquest càrrec ja que ha estat sempre vinculat amb les entitats culturals i associatives de la parròquia. Un exemple és que, amb l'actual conseller comunal, Carles Pereira, van gestionar durant molts anys el Grup d'Esplai Lauredià (GEL).

> La tasca principal del responsable és la d'escoltar i entendre per donar resposta a les inquietuds dels joves

L'espai de joventut, conegut aleshores com Punt Jove Lauredià es va inaugurar el 17 de març del 2009 en un local de l'avinguda Verge de Canòlich i es va tancar tres anys més tard per acollir el departament de Socials i Participació Ciutadana. Al 2015 es va decidir tornar-lo a obrir oferint uns serveis mínims per tancar-lo de nou un any després. L'actual local té 60 m² i Andorra Telecom l'ha cedit a la corporació comunal per cinc anys mitjançant un conveni, tot i que Majoral ja va remarcar que "com a punt de partida del projecte de joventut no està malament, però si és necessari s'ampliarà".

Com a activitats complementàries a la reobertura, cal destacar la pintura d'un mural a dins de l'espai i un fantàstic concert a la plaça de la Germandat que van oferir les joveníssimes Eugenia Correia i Mar Torra.

Per les vacances de Pentecosta l'Espai Jove va organitzar diverses activitats entre les quals cal destacar un taller de robòtica, un curs de cuina per aprendre a fer pizzes i un altre de sushi, el menjar japonès que fa furor entre els joves.

Un conveni amb el SAAS permetrà avaluar l'estat de salut dels 1.200 habitants més grans de 65 anys

Sant Julià de Lòria és la segona parròquia escollida, després de Canillo, per dur a terme una prova pilot en el marc de l'estratègia poblacional de prevenció del programa Aptitude, que s'emmarca dins del projecte Poctefa (Programa operatiu de cooperació transfronterera Espanya-França-Andorra). A tal efecte, a mitjans de maig el Comú i el SAAS van signar el conveni necessari per a la seva posada en marxa. Els objectius de la iniciativa són trobar eines que facilitin la prevenció de les malalties entre la gent gran i millorar el procés d'envelliment; retardar al màxim la situació de dependència de les persones grans, dotant-les d'un major grau d'autonomia i allunyant-les de la institucionalització, i disposar d'una radiografia per veure l'estat de les persones d'edat avançada de la parròquia.

Sant Julià de Lòria compta amb unes 1.200 persones que es troben en una franja d'edat superior als 65 anys. La prova pilot s'allargarà durant tres mesos, per la qual cosa la intenció és poder-la finalitzar a finals de juliol o principis d'agost. En aquest sentit, en l'acte de signatura del conveni, el cònsol major Josep Majoral va explicar que aquella mateixa setmana es van començar "a fer trucades individualitzades a la gent gran, i malgrat que encara no se sap quants s'afegiran, l'acollida ha estat molt bona". Precisament, el fet de comptar amb l'experiència de Canillo està permetent aplicar les millores implementades gràcies a les avaluacions fetes després del primer assaig, millorant aspectes relacionats amb la part cognitiva, l'activitat física o les intervencions a practicar.

La cap del servei d'Envelliment i Salut, la doctora Eva Heras, va manifestar que "cada vegada intentem millorar més l'eina de cribratge i donar una millor intervenció", per la qual cosa, a Sant Julià, "intentarem aportar informació de com es troba la població" per abordar de la millor manera possible els tallers que la parròquia ja té en marxa en aquest sentit. Un cop finalitzin els tres mesos de la prova pilot, es valorarà si es trasllada el projecte a nivell nacional o bé es continua fent un recorregut per la resta de parròquies. Tot i això, Heras va assegurar que "l'opció més prudent és anar parròquia per parròquia perquè permet veure quines diferències hi ha, però és quelcom que encara hem de decidir".

El director general del SAAS i signant del conveni, Josep Maria Piqué, va indicar que una altra de les finalitats del projecte és "millorar la qualitat de vida de les persones grans", però també es contempla promocionar aquestes intervencions cap aquest sector de la població perquè, per contra, suposa "una càrrega social i econòmica per al país". Piqué va aclarir que "creiem que en aquest àmbit, Andorra reuneix una sèrie de circumstàncies que fan que puguem posar en marxa experiències pilot per portar-les després a altres punts". Així mateix, tenint en compte que les eines d'actuació emanen de l'OMS, va manifestar que gràcies al coneixement adquirit a Canillo i la posterior comunicació amb aquest organisme, la doctora Heras -què és qui pilota el projecte- ja es troba "en el mapa internacional de les persones que tenen coneixement a aportar, i això, tindrà un retorn molt important per a Andorra".

> Una de les finalitats del projecte és millorar la qualitat de vida de les persones de la tercera edat

El ministre de Salut, Joan Martínez Benazet, també present a l'acte de presentació va explicar que obtenir els resultats d'aquest programa "és un dels reptes de la medicina i l'atenció", i per això es treballa "en buscar mesures perquè l'envelliment sigui amb molta més salut i retardant cap al final de la vida les situacions de dependència". A més, va reconèixer que "és un pas endavant que la població d'aquí pugui participar en aquest projecte" que, quan estigui finalitzat, es podrà saber amb exactitud "què és el que ajuda més a les persones grans" de la vila i de tot Andorra. Tenint en compte que el projecte s'encaixa a nivell europeu, Benazet va explicar que també es treballa en un altre programa vinculat a la medicació i la gent gran. La primera prova pilot a Canillo va permetre detectar entre un 20 i un 30% d'afectació del centenar de padrins intervinguts.

El Consell d'Infants va cloure amb una aposta ferma per combatre l'incivisme

Durant el mes de juny, el 13è Consell d'Infants integrat per alumnes de l'escola andorrana i francesa va viure la sessió de cloenda amb un contundent argumentari en contra de l'incivisme. En aquest sentit, els joves consellers van encoratjar els polítics a combatre'l en tots els àmbits i van posar especial èmfasi en espais com el parc del Prat Gran i els camins de muntanya, on sovint s'acumula brutícia. En la sessió celebrada a l'auditori Rocafort, el cònsol major Josep Majoral, va posar en relleu que el treball dels escolars durant aquest curs "està en la línia dels objectius del Comú", assegurant que la única manera de combatre la manca d'incivisme és a través de l'educació, "i que aquests infants ja vinguin amb el problema detectat i amb solucions, és un punt molt important".

En relació amb l'estat del parc del Prat Gran, els joves consellers van denunciar a través d'un vídeo la manca de neteja del bany, la pintura dels jocs de taula, que pràcticament no es veu, el mal estat de les casetes dels infants més petits, on hi ha pintades, i la xarxa de la cistella de bàsquet, que també està feta malbé, a banda de la brutícia que s'acumula al terra.

Com a solucions, van proposar la instal·lació de més escombraries, tornar a repassar la pintura dels jocs que hi ha tot just a l'entrada del parc, fer una neteja més freqüent del bany, tornar a pintar les casetes de jocs, posar un límit d'edat a l'entrada a la instal·lació, un vigilant i endurir les sancions per aquelles persones que facin malbé l'espai. També es va aprofitar per escollir les dues il·lustracions finalistes de la parròquia per arribar a esdevenir la imatge conjunta del projecte *Parròquies amigues de la infància*. La resposta dels cònsols va ser qualificar les propostes de "totalment necessàries i reals", i que en tractar-se d'imports relativament reduïts, el Comú podrà donar una resposta satisfactòria a la petició pràcticament al 100%.

Una jornada de recollida de brossa pels camins de la parròquia

Una altra de les preocupacions exposades va ser la brutícia que s'acumula als camins de muntanya i la falta de civisme d'algunes persones quan hi transiten. És per això que des de les escoles s'han dissenyat uns cartells per conscienciar sobre el respecte cap a la natura.

Per tant, es vol fixar un Dia de la Neteja per tal que un cop a l'any els alumnes i les autoritats facin un recorregut pels diferents camins de la parròquia recollint la brossa que pugui haver-hi. Així, enguany va ser el 22 de juny quan tenir lloc la jornada de recollida de brossa als camins de la parròquia acompanyats per membres del Comú. Hi van prendre part 102 nens d'entre 10 i 11 anys de les escoles andorrana i francesa que es van repartir per 6 camins: el dels Pujols, el de Fontaneda, el de Canòlich, el d'Auvinyà, el de la Senyoreta i el de Sant Cerni de Nagol.

Prèviament, el cònsol major havia qualificat la jornada com una "una bona campanya de sensibilització" perquè "m'imagino a la persona que aquell dia vagi a la muntanya amb l'ampolla a la mà a punt de llançar-la i vegi els infants recollint brossa.

L'escola bressol L'espill va celebrar la festa de fi de curs en la que es van graduar alguns alumnes

Prop d'una vintena d'infants de l'escola bressol L'espill va participar en la festa de fi de curs celebrada a l'auditori Claror que també va servir de graduació per a alguns d'ells que el curs vinent començaran l'educació primària. L'acte va començar amb unes paraules del responsable del centre Sergi Salvadó que va recordar les enormes dificultats del curs que ha quedat enrere pels nombrosos protocols sanitaris que s'han hagut de complir.

Seguidament es va donar pas a les graduacions i posteriorment es va visionar un vídeo amb un resum del que ha estat sens dubte el curs més complicat de la història de l'escola en els prop de vint anys que té d'existència. Les educadores també van preparar dos números musicals en què van intervenir tots els infants presents i dues d'elles van oferir un espectacle en clau d'humor. Tot i les mesures de seguretat sanitària també va haver moments en què el públic –pares en la seva majoria- van interactuar amb els nens i les monitores.

El Comú va lliurar les claus dels horts socials

Els cònsols i la consellera de Social van lliurar les claus dels horts socials del Dau i del Ganxo en un acte celebrat a l'auditori Claror. Igualment, el cònsol major Josep Majoral va aprofitar per avançar que enguany també es repetirà el projecte dels Horts Solidaris perquè, tot i que des del punt de vista sanitari es veu el final del túnel, a nivell econòmic hi ha famílies que ho estan passant veritablement malament. "Hem de fer tot el possible perquè ningú es quedi enrere", va dir Majoral.

És la 12a edició dels horts que organitzen conjuntament el Comú i la Fundació Julià Reig i enguany són 22 les parcel·les que s'han lliurat de les 24 disponibles, el que permetrà destinar dues d'elles al conreu de vegetals per portar a Càritas. A més, els hortolans podran treballar en millors condicions perquè s'han fet obres a la barraca per solucionar les filtracions d'aigua i també s'ha adquirit un nou motocultor i eines noves. Igualment, encara cal complir amb determinades normes sanitàries i els horts s'entreguen amb la terra preparada i abonada.

La concessió de les parcel·les s'ha fet, com és habitual, després de les entrevistes pertinents per validar que responen als criteris del reglament i normativa actual. Aquest any, un terç dels sol·licitants són nous perquè alguns han renunciat per motius diversos com ara que amb l'actual protocol sanitari no poden ajudar-los ni néts ni familiars que no siguin del propi nucli de convivència, d'altres perquè marxen un parell de mesos a l'estiu, altres treballen... La temporada finalitza el proper 12 de novembre.

Una trentena d'agricultors participen en la segona edició del projecte de *L'Hort Solidari*

L'Hort Solidari de Sant Julià de Lòria va iniciar la segona temporada amb la participació de 30 agricultors que, amb els seus productes, ajuden més de 50 famílies que necessiten suport de Càritas Parroquial. La iniciativa es va presentat el primer dilluns de maig amb la presència del cònsol major, Josep Majoral i d'un dels agricultors, Antoni Servat.

L'organització, la coordinació i la publicitat del projecte va a càrrec del Comú que també acorda amb els agricultors els aliments que conrearan, les quantitats, en quines condicions, i en farà el seguiment. Les plantes són subministrades, de manera gratuïta, per l'empresa Tot Natura. Majoral va destacar que "Sant Julià és una parròquia solidària, per norma general". I va assenyalar com a aspecte positiu que "s'ha transmés aquesta necessitat de col·laboració".

En aquest sentit, hi ha 20 pagesos que estan anant al Comú a buscar les plantes que ofereix Tot Natura però n'hi ha 10 que fan servir les seves. L'any passat l'ajuda va arribar a 52 famílies que anaven a buscar els productes conreats al Rebost Solidari. "Aquest any no sé quantes famílies hi haurà però crec que estarem en una xifra semblant a la de l'any passat", va explicar Majoral que també va fer esment a la posició capdavantera de Sant Julià de Lòria en nombre d'explotacions agrícoles.

La primera collita de l'*Hort Solidari* va arribar a Càritas el mes de juliol de l'any passat amb enciams, bledes, cogombres i alguna altra hortalissa. L'agricultor lauredià, Antoni Servat, va ser el primer hortolà en anar a recollir part del seu planter, i va dir que, ja abans de l'inici del projecte, sempre que li sobrava alguna cosa de l'hort intentava donar-ho i va deixar clar que la intenció passa per "procurar que les collites de l'hort no es facin malbé". Finalment, Montserrat Puig de Tot Natura va indicar que "l'objectiu és ajudar a la gent més necessitada".

El Centre de dia entra en funcionament amb una capacitat de 8 usuaris

La Creu Roja, el ministeri d'Afers Socials i el Comú van inaugurar a mitjans del juny el centre de dia per a la gent gran gestionat per l'entitat que està ubicat a les dependències de la Llar de Lòria en un acte que va comptar amb l'assistència del copríncep episcopal, Joan-Enric Vives; la ministra d'Afers Socials, Judith Pallarés, el president de la Creu Roja Andorrana, Josep Pol; el president de la Federació de la gent gran, Fèlix Zapatero, i el cònsol Josep Majoral.

El centre té una capacitat per a 8 places concertades. "Encara tenim algunes mesures establertes per temes de pandèmia i això no facilita que estigui totes les places obertes, però a poc a poc pensem que els altres centres aniran obrint els respectius centres de dia i així cada cop tindrem més disponibilitat", va explicar Pallarés.

De moment, els protocols de seguretat sanitaris exigeixen que es garanteixi el distanciament de seguretat, i que només hi hagi grups petits d'un màxim de sis persones. Això explica que el centre, que s'hauria d'haver obert al gener o febrer, ha tingut un retard en obrir les portes. L'horari és de 9 del matí a 6 de la tarda i a primera hora, els usuaris arriben amb el transport sociosanitari de la Creu Roja, esmorzen i prenen la medicació i, posteriorment, després de les activitats, també dinen i berenen.

Entre els professionals sanitaris que els atenen, hi ha fisioterapeutes, dos auxiliars d'infermeria, una terapeuta ocupacional, una infermera i un coordinador. Si la gestió del centre és de la Creu Roja, li toca a Afers Socials decidir quina persona hi pot accedir i quina no. Les places són concertades, de manera que l'administració assumeix al voltant del 50% del preu del servei. Qualsevol persona, indistintament del seu grau de dependència tant física com cognitiva, pot accedir al servei i s'espera que a mida que s'incorporin més usuaris, també augmentin els perfils assistencials per poder cobrir totes les necessitats.

La dinàmica de treball és centrar-se en la persona de manera que cada intervenció amb els usuaris tindrà aquesta manera de fer, amb la qual cosa tots els professionals dels centres de dia adequaran les activitats de rehabilitació o millora a les seves possibilitats i necessitats.

L'auditori Rocafort i la Universitat, epicentres de la iniciativa Andorra: reptes de futur

El cònsol major Josep Majoral va inaugurar la darrera setmana d'abril la primera sessió de debat de la iniciativa transversal "Andorra: reptes de futur. Espais de reflexió i de debat", promoguda pel Consell General, el Govern i els set comuns, i sota la secretaria tècnica de l'Institut d'Estudis Andorrans (IEA). El projecte ha consistit en la creació d'uns espais de reflexió amb debats i taules de treball que han permès analitzar Andorra a 25 anys vista amb la finalitat d'aprofundir en temàtiques que necessiten una aportació conjunta de les institucions, malgrat que també es va obrir a d'altres estaments i a la societat civil, per tal de trobar les línies que permetin reflexionar el futur que hem de treballar entre tots.

Segons va explicar la presidenta del comitè rector i síndica general, Roser Suñé en la presentació del primer espai, "no es tracta de proposar projectes per fer-los en un determinat espai de temps, sinó de veure el país a futur". De la seva banda, en una breu intervenció Majoral es va congratular que hagi estat Sant Julià de Lòria la parròquia triada per celebrar la majoria de les trobades".

Al projecte es va destinar un import a parts iguals de 90.000 euros per a l'elaboració de cinc espais de debat que incloïen quatre sessions de treball cadascun. Suñé va especificar que no es tractava d'un espai del qual extreure accions directes, ja que la finalitat passava per arribar a unes conclusions que no tenen per què ser consensuades per tal que, posteriorment, "es posin a disposició de les institucions perquè les puguin utilitzar com creguin convenient".

El primer espai de debat va abordar les relacions internacionals i el desenclavament físic del Principat. Hi van prendre part de manera telemàtica experts com Pere Vilanova (Universitat de Barcelona), Emmanuel Comte (Barcelona Centre for International Affairs) i Francesc Robusté (Universitat Politècnica de Catalunya). Al voltant del tema, es van organitzar tres taules de treball -una al seminari 3 del Centre cultural i dues a la Universitat d'Andorra- que es van celebrar l'11 de maig.

El segon espai de debat celebrat al Rocafort el 4 de maig es va centrar la transició energètica, el medi ambient i el canvi climàtic, amb la presència d'Euromontana (Associació europea d'àrees de muntanya), Didier Galop (Centre National de la Recherche Cientifique), Jordi Soler (Universitat de Barcelona) i Yuka Makino (FAO), i en el darrer debat s'abordarà la diversificació i la transformació econòmica, amb experts com Anton Costas (Universitat de Barcelona), Giorgios Kallis (Universitat Autònoma de Barcelona), la 'Toulouse School of Economics' i Andreu Veà (emprenedor i consultor). El tercer va girar al voltant de les administracions públiques i va celebrar la primera sessió el 4 de maig. En aquest cas, els experts convidats seran Carles Ramió (Universitat Pompeu Fabra), Victòria Alsina (New York University), José Luis Martí (Global Democracy research Project) i Oliver Escobar (University of Edinburgh).

La idea era la creació d'uns espais de reflexió amb debats i taules de treball per analitzar Andorra a 25 anys vista

En representació del Govern, hi van assistir diversos ministres com ara la titular d'Afers Exteriors, Maria Ubach, el d'Ordenament Territorial, Jordi Torres i la de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat Sílvia Calvó. En la roda de premsa de presentació Torres va dir que "al final es farà una sessió conjunta global" on es presentaran les conclusions generals de cada àmbit "i es posaran en conjunt totes les qüestions que s'hagin pogut tractar".

A banda de la participació del Consell General, el Govern i els set comuns, també hi va haver representants d'institucions com el Consell Superior de la Justícia, el Raonador del Ciutadà, l'AFA, la CASS, el SAAS, l'Oficina d'Energia i del Canvi Climàtic, FEDA, Andorra Telecom o l'UdA, entre d'altres. En total, van ser 22 institucions i 90 associacions les convidades a participar, però també es van reservar 15 llocs per a la ciutadania, 20 per a experts internacionals, 20 per a experts nacionals i 20 més per a tècnics de dinamització.

El nou parc infantil del Camp de Perot serà fruit de les aportacions de la ciutadania mitjançant un procés participatiu

El nou parc infantil del Camp de Perot serà una realitat gràcies a les aportacions de la ciutadania que la corporació ha acceptat a través d'un procés participatiu en diverses fases. La iniciativa es va posar en marxa al novembre del 2020 i inicialment es van posar a sobre de la taula propostes molt divergents. Veient el punt de partida, el cònsol major Josep Majoral va afirmar en la presentació de la fase final i les conclusions al maig que "al final serà bastant més fàcil de construir que el que m'havia imaginat".

El procés va generar l'interès de més d'un centenar de persones i, finalment, es van acceptar 63 propostes efectives, de les quals 38 han estat de dones i 25 d'homes. De fet, Majoral va assegurar que l'estructura final del parc "assolirà el 95% de la totalitat de les demandes fetes".

Al maig, el plec de bases per a la licitació de la construcció del parc ja estava enllestit i a finals del mateix mes es va publicar al BOPA l'edicte concurs. Amb el termini preceptiu d'un mes que es dona a les empreses que vulguin presentar-se es valora la possibilitat que la nova infraestructura estigui enllestida cap a la tardor. Llavors començarà la fase 6 del projecte, que contempla un termini de validació i una enquesta en línia adreçada a tots els participants del procés per saber si finalment s'han arribat a satisfer les demandes que van manifestar. Cal recordar que per a aquest projecte es comptava amb un pressupost inicial de 200.000 euros, tot i que les previsions és que finalment se'n destinin uns 150.000.

Pel que fa a la definició final del parc, la població ha determinat que volen que es tracti d'un espai on la natura sigui la protagonista amb zones verdes, orientat al sol i amb zones d'ombra, creat amb materials naturals o reciclats i que hi hagi sorra i aigua; també s'ha inclòs la voluntat que es tracti d'un parc net i segur amb neteja diària, manteniment regular, lavabos, papereres suficients, accés tancat a les nits, restringit al pas de vehicles i amb espais separats per franges d'edat. A més, inclourà instal·lacions demanades pels més petits com tirolines, tobogans i llits elàstics, així com un espai per a nadons per estimular la psicomotricitat i la descoberta sensorial, i serà accessible.

En aquest sentit, la gran majoria de les demandes també han anat dirigides a encabir en el nou espai tota una sèrie de jocs tradicionals, elements que el facin un parc sostenible i disposar d'una zona parcialment coberta. En aquest punt, a més, també es disposarà d'una xarxa wifi gratuïta. Per contra, entre les demandes que finalment no es podran incorporar, hi ha la instal·lació d'una "food truck", i no es permetrà l'entrada de gossos, bàsicament per una qüestió d'higiene. Altres activitats demandades com un gimnàs obert per a la gent gran o un espai per a la pràctica esportiva no s'han tingut en compte perquè està previst ubicar-les en un altre espai de la parròquia.

En vista de l'èxit d'aquest primer procés participatiu, Josep Majoral assegura que el Comú continuarà desenvolupant-ne més "amb la finalitat que sigui la ciutadania qui defineixi com vol que evolucioni la vila". Probablement, en el proper s'abordi l'embelliment dels carrers.

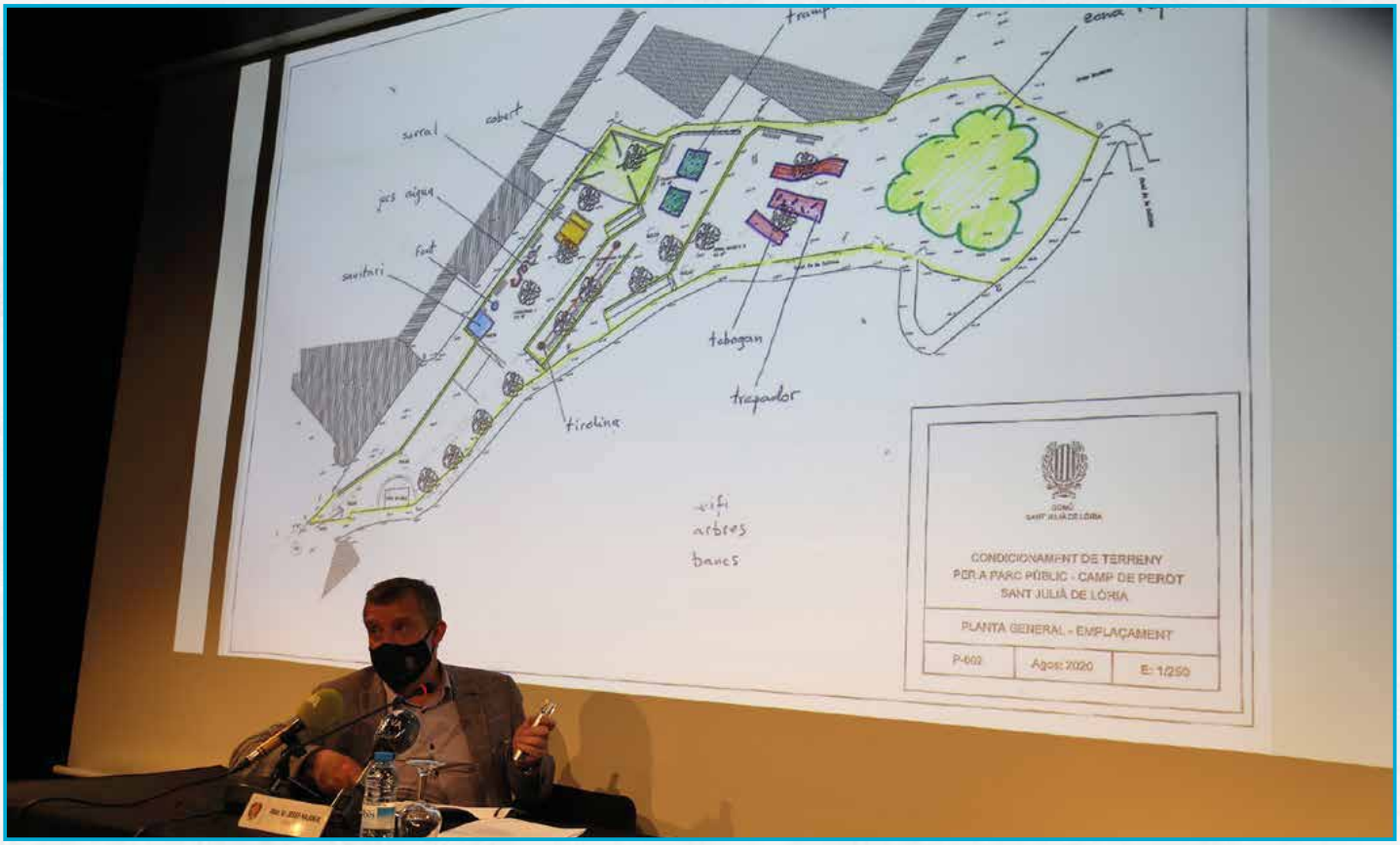

L'Aplec va tornar de nou al Santuari de Canòlich tot i que encara amb un nou format en el programa d'actes

Després d'haver hagut d'adaptar l'Aplec de Canòlich del 2020 a causa de la pandèmia, enguany, els lauredians vam poder tornar a gaudir d'aquest important dia per la parròquia novament al Santuari, tot i que encara amb un protocol sanitari. Una d'aquestes mesures va ser ampliar el nombre d'oficis religiosos per tal d'evitar aglomeracions i garantir l'assistència del màxim de feligresos possibles.

D'aquesta manera, per primera vegada es va celebrar una missa la tarda del divendres 28 de maig a l'envelat exterior del Santuari, mentre que també es van oferir les dues tradicionals misses de dissabte, a les 10 i les 12 hores respectivament. La novetat va ser que per assistir-hi, calia fer una reserva prèvia per whatsapp o bé per correu electrònic, donat que l'aforament màxim era de 98 persones. Igualment, aprofitant la bona acollida del 2020, totes les misses es van retransmetre en directe pel Canal Lòria TV.

Una altra de les novetats que es va incorporar per aquesta edició va ser el repartiment dels més de 6.000 pans, que en comptes de fer-se després de la missa de les 12, -cal recordar que el 2020 es van repartir a l'aparcament del Prat Nou- es van començar a donar a partir de les 9.30 hores de dissabte, un cop van ser beneïts per mossèn Pepe Chisvert.

Com va explicar la cònsol menor, Mireia Codina "tradicionalment, el pa es repartia en un lloc que era un coll d'ampolla, i per aquest any per evitar aglomeracions ho hem traslladat a la plaça on tenen lloc les sardanes", que enguany per motius sabuts no es van celebrar. Aquest sistema de repartiment del pa va permetre fer-ho d'una manera força esglaonada i no es descarta que a partir d'ara sigui la fórmula definitiva.

Aquest any també es va decidir novament obrir el Santuari al llarg de tota la setmana prèvia a l'Aplec per facilitar la visita de forma ordenada i seguint totes les recomanacions de les autoritats sanitàries. De fet, l'obertura es va fer del 23 al 28 de maig entre les 10 i les 18 hores. El dia de l'Aplec, el 29, es va decidir tancar-lo per no contribuir a la propagació de contagis. Pel que fa a l'arribada dels feligresos, alguns van optar per l'autobús gratuït posat pel Comú, d'altres per la bicicleta i la majoria a peu. Fins i tot, el temps va donar una treva i no hi va jugar un paper protagonista fins les dues de la tarda quan la pluja va fer acte d'aparició.

"És el dia més especial per a tots els lauredians", va declarar el cònsol major, Josep Majoral, qui va manifestar que tot ha estat "un èxit". Per la seva banda, el conseller de Desperta Laurèdia, Cerni Cairat, es va mostrar molt satisfet i il·lusionat que l'Aplec s'hagués pogut tornar a celebrar al lloc de sempre. "L'any passat es va trobar a faltar, va comentar, "i una mostra són les 500 persones que durant la setmana han anat pujant per visitar el Santuari".

La missa de les 12 hores també va comptar amb la presència d'autoritats, entre les quals el cap de Govern, Xavier Espot, el ministre d'Ordenament Territorial i Habitatge, Víctor Filloy i els consellers generals de la parròquia Josep Pintat, Oliver Alís, Carine Montaner i Núria Rossell. Espot va manifestar que actes com aquest mostren el retorn a una certa normalitat "després de l'atzucac de l'any passat", i es va mostrar satisfet que els lauredians s'hagin pogut retrobar. L'Esbart Laurèdia també va poder ballar la dansa tradicional en honor a la Mare de Déu.

Un concert de *Les Anxovetes* va donar el tret de sortida a la segona temporada de la Cala Laurediana

Igual que en la primera edició de l'any passat, la inauguració de la cala laurediana es va veure afectada per la pluja i la inauguració no es va poder fer in situ. El pla B establia que en cas de mal temps el concert d'havaneres que havien d'oferir el grup gironí *Les Anxovetes* es fes al vestíbul del Centre cultural, com així va succeïr i amb la presència d'unes 70 persones.

El cònsol major, Josep Majoral, va mostrar sentit de l'humor, manifestant que d'aigua per la cala no en faltarà amb les pluges recents. "L'accés a l'aigua serà a partir del moment en què el nivell del riu ho permeti, va explicar, recordant que l'any passat es va poder obrir a principis de juliol.

Enguany l'espai que acull la cala, el parc del Prat del Senzill està completament renovat per la qual cosa també hi ha la intenció de dinamitzar-lo a nivell esportiu i donar-li més vida en general. Per tant, si la situació sanitària ho permet, la corporació preveu organitzar algun torneig de futbol infants i també activitats al camp de petanca, que també ha estat adequat.

La Creu Roja instal·la un laboratori mòbil per fer test d'antígens durant tot l'estiu

El 17 de juny la Creu Roja va instal·lar un laboratori mòbil que durant tots els dijous de l'estiu permetrà fer un test d'antígens de forma gratuïta. De les 8 a les 17 hores dues professionals atenen els ciutadans que s'apropen perquè no cal fer reserva prèvia.

Un acte presencial i especial d'agraïment als participants d'Els Pastorets més complicats de la història

En lloc del sopar tradicional, que no es va poder dur a terme per raons sanitàries, el Comú va organitzar un homenatge especial d'agraïment a totes les persones implicades en Els Pastorets. L'auditori Claror va ser l'escenari d'un acte de curta durada en què es va visualitzar un vídeo sobre el making-off de l'edició 2020/2021 que ha estat la més complicada de la història de la representació, degut a les restriccions sanitàries que van obligar a aguditzar l'enginy per tal de poder-la portar a escena. Els assistents, unes seixanta persones, van rebre un regal que consistia en una còpia de la representació, una altra del vídeo que es va poder veure en el mateix acte i una foto per a cadascun dels participants. Els cònsols i diversos consellers van assistir.

La polifacètica Amor Estadella va presentar d'una forma molt original el llibre *Joana, el valor de viure*

L'artista multidisciplinària Amor Estadella va presentar el seu darrer llibre "Joana, el valor de viure". Amb una posada en escena força original en què un actor va introduir el volum, l'autora també va exposar alguns dels vestits confeccionats per ella mateixa a base de materials reciclables.

Contacontes per les vacances de Pentecosta

Igual que l'Escola d'Art, la Biblioteca va organitzar dues sessions de contacontes. "Contes màgics d'Andorra" de Carol Caubet i "La Màgia dels Colors" a càrrec de Vanessa Silva. I ja a les acaballes del mes de juny va ser el torn de l'Eva Gonzàlez amb els "Contes de Hans Christian Andersen".

Els objectius dels contacontes són fomentar la lectura entre els més menuts i el plaer d'escoltar contes narrats oralment, creant hàbits d'atenció i aprendre a escoltar. A més, hi ha d'altres aspectes com ara exercitar i experimentar la intel·ligència emocional mitjançant les històries explicades, desenvolupar habilitats interpretatives i comunicatives, enriquir el vocabulari, recuperar i conèixer els contes i llegendes populars d'Andorra, i d'arreu del món.

També es pretén apropar la biblioteca als infants i joves de la parròquia, tot incentivant la lectura i potenciar l'ús dels recursos de què disposa la biblioteca, i el seu ús com a equipament cultural.

Tretze artistes van complementar l'exposició de Joan Fontcuberta amb creacions impulsades pel propi fotògraf

"Un trencaclosques al voltant de la veritat i la mentida", aquest és el resultat del taller que tretze persones van dur a terme el mes de febrer als jardins de Juberri i que es va poder veure al museu Fàbrica Reig, com a complement a la mostra *Kintsugi* de Joan Fontcuberta que ja estava exposada des de dos mesos abans. De fet, va ser el fotògraf el que va impulsar aquest grup de participants a fer les diferents obres que es van poder veure durant un mes al museu lauredià, sota el títol de "L'escola dels jardins de Juberri".

Tal com va explicar la comissària i coordinadora del projecte, Meritxell Blanco, va ser un cap de setmana intensiu en què l'artista va introduir els participants en la seva obra i els conceptes en els quals treballa com "la postveritat, la postfotografia o la dissolució del concepte d'autoria de l'obra". El punt fort del projecte va ser anar als jardins de Juberri on Fontcuberta va fer una crida a reflexionar sobre conceptes com veritat i mentida i a treballar a l'aire lliure "com els artistes del segle XIX". Els resultat van ser tretze projectes d'obra o esbossos travessats pel concepte d'hiperrealitat.

Alguns dels participants en aquest projecte, com ara Samantha Bosque va destacar que "fa molts anys" que segueix Fontcuberta i que l'experiència havia estat "molt enriquidora" ja que els va fer "pensar molt en la pròpia obra". Ella va plasmar una reflexió sobre qui observa i qui és observat, ja que en un principi ella era l'observadora però finalment va acabar sent observada. La periodista Esther Jover va assegurar que quan va veure que era una proposta "oberta a tothom m'hi vaig llençar de cap" i el resultat va ser una entrevista a Madame Grignon, la impulsora del jardí, que es reflecteix en una peça audiovisual de cinc minuts que creu que serveix "per contextualitzar i veure què ha sortit de la ment de cada artista".

La jove artista i veïna de Juberri Laura Gàlvez va explicar que per a ella era interessant veure "les reaccions i el sentiment de desorientació" de la resta de participants, una idea que va connectar amb la de l'Alzheimer: "On comença la realitat, on la memòria i on acaba tot allò que està fet durant la vida, ja que arriba un punt que es desfà el jardí i és com una reflexió de construcció o deconstrucció mental".

I un altre artista, Julien Rochedreux, va remarcar sobre la seva creació que és una "mena de comentari sobre el procés del taller" i va afegir que és "un contrapunt" a l'obra de Fontcuberta i també a la resta de propostes dels seus companys de taller. A banda dels artistes esmentats, a la mostra també es van exposar els treballs de Montserrat Altimiras, Eve Ariza, Ari B. Miró, Joana Baygual, Helena Guàrdia, Miquel Mercè, Emma Regada, Àlex Tena i Quim Torredà.

L'exposició Kintsugi de Joan Fontcuberta que, posteriorment es va veure complementada amb les obres del artistes abans referits, es va inaugurar el passat 25 de febrer en una cerimònia a la que van assistir els cònsols i la consellera de Cultura. De la mà del mateix artista, la comitiva dividida en dos grups, també integrats pel cap de Govern, la ministra de Cultura i Esports i la consellera de Cultura en funcions de la Generalitat de Catalunya, va fer un recorregut que els va apropar a aquesta tècnica japonesa que consisteix a reparar peces de ceràmica trencades marcant les fractures amb fil d'or. En aquest sentit, les fotografies de Fontcuberta estan inspirades en el *Kintsugi*, ja que es tracta d'imatges malmeses.

El cicle de concerts *El so iberoamericà s'enfila per Andorra* va obrir el foc al vestíbul del Centre cultural

La Fundació ONCA, emparada pel Govern d'Andorra i la Fundació Crèdit Andorrà, juntament amb la Fundació Cimera Iberoamericana i els set comuns del país, van organitzar *El so iberoamericà s'enfila per Andorra*, un cicle de concerts de curta durada (30 minuts) que va recórrer totes les parròquies amb música ibèrica i sud-americana. Les actuacions, a càrrec d'un duet andorrà format per David Font, a la guitarra, i Unai Gutiérrez, al clarinet, es van dur a terme els dies 16, 17 i 18 d'abril, en el marc de la Cimera Iberoamericana que va acollir el Principat d'Andorra. I la primera d'elles va tenir lloc al vestíbul del Centre cultural.

El programa musical constava d'un total de nou peces, i es van poder escoltar danses i músiques de diferents estils i diverses procedències. Alguns dels compositors interpretats van ser Càstor Pérez, amb la coneguda havanera *Vestida de nit*, Ariel Ramirez, amb la zamba argentina *Alfonsina y el Mar*, o bé el bolero mexicà *Sabor a mi*, d'Álvaro Carrillo. La cap de producció de la Fundació ONCA, Teresa Areny, va explicar que "des de la Fundació ONCA, hem presentat una proposta musical per oferir el so més característic de la Cimera Iberoamericana buscant la complicitat cultural de les parròquies i fer conèixer les diferents cultures musicals que conformen un esdeveniment internacional que situarà Andorra en el món".

A més, es va interpretar la *Dansa de Canillo*, una peça de recent creació a càrrec del comissari artístic de la fundació, Albert Gumí, i que es va estrenar en el Concert de la Constitució, el passat 14 de març. Fins llavors, Canillo, era la única parròquia que no comptava amb una dansa tradicional.

Totes les actuacions van ser gratuïtes, tot i que es limitar l'aforament per poder mantenir els protocols establerts pel ministeri de Salut, arran de la pandèmia de la Covid-19.

El director i gerent de la Fundació Cimera Iberoamericana, Joan Marc Joval, va assegurar que "és molt important que l'impacte de la celebració de la Cimera a Andorra no es limiti als àmbits polític, empresarial i de la cooperació, que són els eixos centrals de l'activitat de la Conferència Iberoamericana.

L'espai iberoamericà presenta una enorme riquesa, també en els àmbits cultural i artístic. Tant en les expressions més tradicionals, com en aquelles més contemporànies i disruptives, artistes i obres de la península ibèrica i de Llatinoamèrica, són reconeguts arreu del món per la seva qualitat, la seva diversitat i el seu compromís amb la realitat social".

Per això, Joval va afegir que "no hem volgut deixar passar l'oportunitat d'acostar a la ciutadania del nostre país petites mostres d'aquesta profusió creadora iberoamericana. Amb el convenciment, a més a més, que els millors ambaixadors per canalitzar i estendre el coneixement i l'experiència de les arts i les cultures iberoamericanes al país, són els propis artistes andorrans".

L'Escola d'Art va organitzar tot un seguit de tallers per les vacances escolars de Pentecosta

Aquest any, per les mesures COVID, les exposicions de final de curs de l'Escola d'Art es faran virtuals a través d'una pàgina web de creació de contingut i on es podran realitzar classes on-line. Però el relaxament sanitari va permetre organitzar talles presencials durant les vacances de Pentecosta. Cuina saludable, manualitats, argila, papiroflèxia... són algunes de les temàtiques ofertes a les quals es van apuntar una trentena d'infants d'edats compreses entre els 6 i els 13 anys.

Per a finals de curs, l'Escola prepara una nova edició del FORMENT, una idea original del Sergi Mas que recollia de forma molt artesanal un seguit d'obres originals d'alumnes i professors. Una petita joia que encara es guarda en els arxius del Comú de Sant Julià de Lòria i que es va reprendre actualitzada el 2019 i que aquest any es presenta en la seva tercera nova edició.

El centre també va participar en les Jornades de Sostenibilitat del dia 19 de juny amb un taller d'Eco-print. I els joves alumnes van viatjar a Barcelona per visitar l'exposició de l'artista Roberto Ferri al Museu Europeu d'Art Modern (MEAM).

La sarsuela cubana Cecilia Valdés va clausurar la temporada d'Andorra Lírica amb col·laboracions d'alt nivell

La 6a Temporada d'Òpera d'Andorra va concloure els dies 8 i 9 de maig amb la sarsuela cubana Cecilia Valdés que va comptar amb una sèrie de col·laboracions amb entitats del país i també d'àmbit internacional. Igualment, per la seva temàtica, l'actuació va formar part dels esdeveniments culturals emmarcats en la celebració de la Cimera Iberoamericana de caps d'Estat que va acollir el Principat el 21 d'abril.

La soprano i responsable d'Andorra Lírica, Jonaina Salvador i la cònsol menor de Sant Julià de Lòria, Mireia Codina, van presentar la peça que està basada en la novel·la de l'escriptor cubà Cirilo Villaverde. Entre les principals col·laboracions, destacar que una part de l'elenc estava integrat per intèrprets iberoamericans, com és el cas del director d'escena mexicà, Federico Figueroa o l'encarregat de l'escenografia i vestuari, Antonio Bartolo. L'estreta col·laboració d'Andorra Lírica amb el Teatre Líric Nacional de Cuba, es va poder palpar amb la presència a Andorra del director musical Yhovani Duarte i el tenor Andrés Sánchez Joglar els dies de la representació. En l'àmbit nacional, una vegada més hi van participar els membres de l'Esbart Laurèdia i músics del país com Jordi Claret o Francesc Planella.

Un conveni amb el conservatori del Liceu

En un altre ordre de coses, però també lligat a la representació Andorra Lírica va signar un conveni amb el Conservatori Liceu de Barcelona "que es mantindrà en els pròxims anys", com va assenyalar Salvador. L'acord permet que cinc alumnes del prestigiós institut musical participin en la funció després d'haver passat unes audicions prèvies. "Les dues entitats creiem en la formació dels joves talents i la Temporada d'Òpera pot ser un bon moment per donar l'oportunitat a joves per iniciar la seva carrera", va remarcar la soprano andorrana. Igualment, també es van estrenar alumnes del Cor de l'Òpera d'Andorra, perquè la voluntat d'Andorra Lírica és que es vagin incorporant a les actuacions, així com adolescents de l'escola Sant Ermengol.

Cecília Valdés transcorre a la Cuba colonial de 1830 i explica la història de una filla il·legítima i no reconeguda d'un home ric que amb el pas dels anys s'enamora de Leonardo, un jove amb qui comparteix pare sense que ells sàpiguen d'inici que en realitat són germanastres. Al final, la història d'amor entre tots dos es frustra per pressions familiars i socials i tot acaba en un drama. Jonaina Salvador va explicar que "és una història en la qual fem bastant pedagogia amb els alumnes, ja que es posen a damunt de la taula temes com el racisme o les diferències entre classes socials".

1837 FUNDACIÓ CONSERVATORI LICEU

La Cia. És Grata va cloure la 58a Temporada de teatre

La 58a Temporada de Teatre conjunta entre Andorra la Vella i Sant Julià de Lòria a l'auditori Claror va acabar amb una triple representació de "L'avantsala", una estrena de la companyia de teatre andorrana La Cia. És Grata dirigida per Juanma Casero, segons van manifestar ells mateixos, "és diferent del que hem fet fins ara".

"L'avantsala" narra la història d'un marit, la seva dona, la cunyada i una autoestopista que s'asseuen en la sala d'espera d'un jutjat per testificar sobre un accidentat cap de setmana al camp. Mentre esperen, els quatre protagonistes de l'obra tracten de posar en comú les versions dels fets ocorreguts. A mesura que avancen les converses, descobreixen fets que desconeixien uns dels altres.

Una de les actrius de la companyia, Elisenda Palomares, explicava abans de la primera de les representacions que aquesta comèdia "desperta el somriure de l'espectador perquè el text està tractat des de l'absurd" mitjançant situacions quotidianes. "És una obra divertida i diferent que ens ha obligat a fer un treball molt diferent perquè és molt important la complicitat entre nosaltres". Palomares va manifestar que havia estat fàcil respectar els protocols sanitaris durant l'elaboració de la proposta perquè es tracta d'una obra amb només quatre personatges, i va confessar les "ganes boges de pujar a l'escenari perquè és important que la cultura continuï en actiu".

Per la seva banda, Casero va fer una valoració molt positiva de la proposta perquè "ara, poder arribar a estrenar un espectacle ja és un èxit".

El director manxec va assegurar que el procés d'elaboració va ser molt gratificant perquè no se'ls va presentar "cap problema dramàtic, ni artístic ni de salut". El resultat va ser una actuació de molta qualitat", com ho mostra el fet que amb tres representacions van fer el ple de públic permès al Claror.

Després de la bona acollida que l'obra va tenir al Claror, la companyia va anunciar dies més tard que el Teatre Santiago Rusiñol de Madrid acolliria la representació en el marc de la Cinquena Mostra de Teatre en Català a Madrid, ja que els organitzadors del certamen, que es va celebrar al juny havien seleccionat la peça.

Entrades exhaurides per veure Joan Pera

Les entrades per als dos passis de la representació *Alguns neixen estrellats* dels actors Joan Pera i David Olivares corresponent a la 58a Temporada de Teatre previstos per als dies 28 i 29 d'abril van quedar exhaurides. Cal recordar que, a causa de les restriccions per la Covid-19, l'aforament màxim a l'Auditori Claror és de 134 persones.

L'obra, dirigida per Enric Llort, està basada en una sèrie de televisió de la BBC dels anys 70 protagonitzada per l'actor Michael Crawford i que TV3 va emetre a partir del 1985. Frank Spencer era el nom d'un personatge que sempre afrontava situacions majoritàriament de caràcter domèstic i quotidià que acabaven complicant-se per la seva ineptitud. Mentre, la seva dona, Betty, interpretada formidablement per Miche Dotrice, sempre li donava suport malgrat ser totalment conscient d'estar casada amb un incompetent. El resultat proposat per Pera i Olivares és una comèdia en què els dos actors van oferir al públic un espectacle absolutament hilarant.

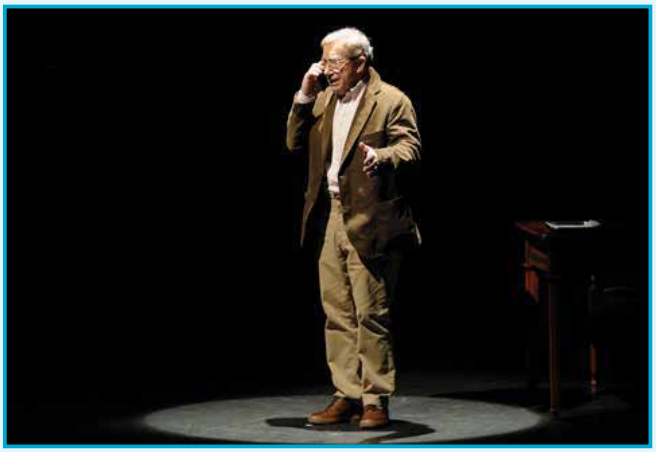

L'Esbart Laurèdia va presentar la Mostra 2021 a l'aire lliure

L'Esbart Laurèdia es va adaptar a la situació sanitària per mantenir viva la seva activitat associativa, cultural i artística, aplicant una pedagogia específica per complir amb els protocols i les consignes imposades. Per aquest motiu, el tradicional espectacle de fi de curs, que s'acostumava a fer a l'Auditori Claror, es va traslladar a la plaça de la Germandat en un format de mostra.

El director artístic de l'Esbart, Jaume Torra, va manifestar que l'objectiu de la mostra és ensenyar al públic "com hem treballat durant l'any", ja que han aprofitat totes les consignes i els protocols sanitaris "com a recursos didàctics i pedagògics per fer noves coreografies per a aquest espectacle". A més, va afegir que tots els protocols, al final, es poden fer amb humor i per aquest motiu, les actuacions dels diferents grups van començar amb els dansaires rentant-se les mans ballant una cançó.

En la mostra, cada secció va representar dues danses adaptant les coreografies per poder ballar junts però mantenint les distàncies, sense compartir elements entre els membres, amb l'ús de la mascareta i seguint un circuit d'entrades i sortides a escenes. Així, en aquest espectacle van voler posar en valor la seguretat sense perdre en cap moment la creativitat. Concretament, en la mostra hi van participar els grups d'iniciació, infantils 1 i infantils 2, els juvenils, el cos de dansa i els bastoners. Tot i així, el grup dels dansaires més grans i el de música folk no van actuar "perquè no han iniciat les classes durant el curs", va comentar Torra.

En total hi van participar una cinquantena de dansaires, respecte al centenar que habitualment acostumen a ser. "Ens ha costat una mica fer l'espectacle perquè totes les danses les hem muntat a l'últim moment" explicava el director que també va remarcar que ha estat un any complicat perquè ha costat molt tenir gent als assajos perquè hi havia persones confinades o fins i tot, perquè hi havia algú que s'estimava més no anar-hi per por. Per aquest motiu, des de l'Esbart van voler agrair la feina de tots els dansaires i també de totes les famílies que han donat suport a l'entitat.

Muntanyes de Circ: el preludi d'un festival internacional que s'organitzarà al 2022

Els dies 25 i 26 de juny la parròquia va acollir unes jornades centrades en el món del circ que van suposar una mena de "prova pilot" per un festival més ampli i de caràcter internacional que tindrà lloc l'any vinent. Com va explicar la cònsol menor Mireia Codina en la roda de premsa de presentació la idea va sorgir de l'artista Yldor Llach que l'any passat va actuar en el marc del programa d'activitats *A Ritme d'Estiu* i que a principis d'aquest 2021 va fer una estada artística durant una setmana al Centre cultural per preparar un nou espectacle. "Arran d'això ens va sorgir la proposta de fer un festival de circ, però ens va semblar una mica agosarat i vam decidir començar per un format una mica més reduït amb la intenció que sigui l'inici d'un gran festival", va manifestar Codina.

La primera de les actuacions va tenir lloc el divendres 25 a les 19 hores a la plaça de la Germandat amb l'espectacle *Monstres* a càrrec de la companyia nacional Riguel Multidisciplinar en la qual figura l'andorrana Meritxell Rabassa. Per respectar les mesures sanitàries es va perimetrar un espai que donava cabuda a 200 persones amb la separació adequada i es va omplir de gom a gom.

La inestabilitat del temps va fer que el dissabte 26 alguna de les actuacions previstes a la plaça del Solà i la de la Germandat es traslladessin a l'auditori Claror i a la pista poliesportiva.

A més, va haver amenitzacions musicals a càrrec dels Boozan Dukes. Per a les actuacions no calia fer reserva prèvia, tot i que l'aforament estava limitat. "És una proposta nova, fresca que pensem que ens ajudarà a dinamitzar la parròquia", va indicar la cònsol.

De la seva banda, Llach, que a més d'actuar és l'*ànima mater* del projecte va detallar explicat que "són companyies de formats diferents i per a públic molt divers per mirar d'arribar a tothom". Sobre el projecte del festival internacional, va avançar que "es farà durant un cap de setmana amb l'ambició de poder organitzar un que duri tota una setmana".

Mobilitat va posar en marxa la prova pilot al nou vial que es va haver d'ajornar per l'inici de la pandèmia

L'entrada en marxa del nou vial va tenir lloc durant la passada primavera del 2020, poques setmanes després de l'inici de la pandèmia que va tallar de patac l'arribada de turistes al país. La previsió de mobilitat abans de l'aparició de la COVID-19 era fer una prova pilot amb un nou dispositiu especial de trànsit a la CG1, a l'alçada de l'avinguda Francesc Cairat, per descongestionar la circulació d'entrada al Principat i millorar la mobilitat dels veïns de la parròquia.

Així doncs, un any després cada dissabte a partir del 15 de maig s'habilita, entre les 8 i les 14 hores, un doble carril de pujada amb cons entre l'encreuament amb el carrer Isidre Valls i la plaça Laurèdia, on els agents de circulació distribueixen el trànsit en sentit nord pel túnel de la Tàpia i el centre de la vila, segons quines siguin les necessitats del moment i l'afluència de turismes. En aquest sentit, els vehicles que circulen en sentit sud i que vulguin accedir al carrer Isidre Valls, hauran de desviar-se fins a la rotonda de Fontaneda per tal de fer el gir.

Després del primer cap de setmana amb aquest sistema, Mobilitat va assegurar que, tot i la nombrosa arribada de visitants al Principat, la nova operativa va permetre que no es generessin cues a la parròquia, especialment a l'avinguda Francesc Cairat. "Ha anat molt bé", ja que "en cap moment hi ha hagut retencions", van manifestar des del departament que vetlla pel bon funcionament de la circulació i el trànsit a nivell nacional.

Agents de circulació van pintar un important tram de la CG-6 a l'alçada d'Aixovall

Un cop asfaltat un important tram de la CG-6 que dona accés a Os de Civís, el servei de circulació va fer treballs de pintura en els passos de vianants, dos dels quals elevats perquè els vehicles disminueixin la velocitat. El primer d'ells està un cop superat el Centre de Formació Professional d'Aixovall, mentre que el segon està uns metres més amunt en un tram en què els vehicles sovint passaven a més velocitat de la permesa.

Una zona només per a vianants a un tram de l'av. Verge de Canòlich

Amb la finalitat de tenir una parròquia més accessible i segura, el Comú va decidir convertir un tram de l'avinguda Verge de Canòlich, entre els carrers de casa comuna i Doctor Palau, en zona per a vianants, tot i que en horaris concrets. A partir del primer de juny aquest tram només és per a vianants entre les 18 i les 21 hores de dilluns a divendres, mentre que els caps de setmana ho serà entre les 11 i les 14 hores. Amb aquesta decisió el Comú vol reforçar la seguretat de la zona i dotar la plaça de la Germandat, així com els comerços propers, d'un espai més ample.

La Fira de Sant Jordi es va tornar a celebrar i va comptar amb un ampli calendari d'activitats paral·leles

La Fira de Sant Jordi que no va poder celebrar-se l'any 2020 degut al confinament per la COVID-19 sí que va viure el 2021 una nova edició, tot i que encara adaptada a uns protocols sanitaris. A més, com ve sent habitual en les darreres edicions va venir acompanyada d'un calendari d'esdeveniments que va començar el dimecres 14 d'abril amb la presentació del llibre *El carrer del bosc* de l'escriptor David Gálvez Casellas. Llibres, teatre, tallers, il·lustracions, xerrades i lògicament roses i flors en general van ser els temes inclosos en el programa que també ens va portar el segon cicle de flamenc els dies 23 i 24 del mateix mes.

La celebració de la Fira va provocar una febril activitat en la població que es va llençar en massa a la compra de la desitjada flor. De fet, i a títol anecdòtic val a dir que un comerç de la parròquia les va vendre a milers. Això sí, la compra massiva no va comportar en cap moment cap aglomeració en una fira que la corporació comunal va organitzar de forma magistral en carpes distribuïdes a banda i banda de la plaça, cartells indicatius de per on s'havia d'entrar i sortir, gels hidroalcohòlics i fins i tot personal específic per vetllar que la gent complís amb les restriccions sanitàries.

En paral·lel a la desena de parades amb llibres i flors, també es van organitzar activitats paral·leles. Els tallers de manualitats de La Moixera van registrar un gran atractiu entre els més menuts i també les il·lustracions personalitzades que els professionals del sector Crisiart, Cecilia Santañes, Jordi Planelles, Marc Huguet i Carrieonart van fer amb finalitats solidàries al llarg del dia. Tampoc no va faltar la signatura d'exemplars per part d'alguns autors com ara la Lara Ripoll, l'Iñaki Rubio, el David Gálvez, el Tomàs Navarro i la Ana Oshiro.

Coincidint amb la Fira, durant el cap de setmana es va celebrar el segon cicle de "Laurèdia Flamenca-Verde que te quiero verde", un cicle dedicat a la producció i artistes de Cadis i que en aquesta ocasió va tenir com a protagonista la bailaora Maria Moreno i el seu últim espectacle "More no More". Moreno (Cadis, 1986) és punta de llança de les generacions actuals del flamenc. Una artista que ha despuntat en els darrers anys, primer com a artista revelació i gràcies als seus darrers espectacles s'ha consolidat com una de les 'bailaoras' més rellevants en els escenaris flamencs.

Aquest espectacle que es va poder veure en sessió doble a l'auditori Claror, es va estrenar en la darrera Biennal de flamenc de Sevilla celebrada a finals del 2020 i va impactar a crítics i públic de tal manera que va aconseguir un important guardó de la mostra. Una característica destacable de l'actuació, a més a més dels artistes d'alt nivell que hi van intervenir, va ser el disseny de vestuari, de Palomo Spain.

També estava prevista dins de la programació de Sant Jordi la representació teatral "Últim estiu a Ordino", una peça basada en la novel·la de l'escriptor Joan Peruga. Però el positiu d'una de les actrius va obligar a suspendre-la i finalment es va poder escenificar el 31 de maig a l'auditori Claror

El cònsol major va presentar tres dels llibres que es van vendre a la Fira i va empatitzar amb els autors

El cònsol major, Josep Majoral va presidir els dies previs a la celebració de la Fira tres presentacions de llibres en presència dels seus autors als quals va dedicar càlides paraules. "Carrer del Bosc", de David Gálvez; "Bestiari Pirinenc", d'Iñaki Rubio i "Afrorismos. Proverbios Africanos Ilustrados" i "África es Mujer", de Lara Ripoll van ser els volums que es van donar a conèixer en el actes celebrats a l'auditori Rocafort.

El primer d'ells és un relat basat en la pròpia experiència personal de l'autor, ja que es tracta d'una crònica sobre la vida diària i les preocupacions d'un escriptor, pare de família i docent durant la el confinament. El segon dels títols, Bestiari Pirinenc, és una vista enrere per saber com eren i vivien els nostres ancestres. En forma metafòrica i a través de personatges estereotipats, l'autor ens vol transportar envers una visió certament bucòlica del nostre passat. Però com ell mateix va assenyalar en un mitjà de comunicació, tot des de un punt de vista idealista perquè amb les comoditats i avenços que tenim avui dia ningú voldria tornar enrere. Els darrers, "Afrorismos. Proverbios Africanos Ilustrados" i "África es Mujer", son dos fotollibres que reuneixen refranys tradicionals de la pràctica totalitat dels 54 països que integren aquest fascinant continent.

El cònsol va assegurar que "en els temps que estem vivint és molt destacable que la gent tingui ganes d'escriure" i va felicitar els autors per les seves creacions a l'hora que els va encoratjar a continuar escrivint.

Mireia Nogué i Josep Maria Mangot es van emportar els premis del concurs de microrelats

Aprofitant el factor de l'any en blanc que la Fira de Sant Jordi va registrar el 2020, el Comú va convocar un concurs de microrelats. Sota l'epígraf de *Històries d'una pandèmia*, la intenció era promocionar la llengua catalana, la fira i donar veu a tothom per tal que expliqués el que va viure des que ens van obligar a quedar-nos a casa fins la desescalada. En aquest sentit, el dia 23 per la tarda es van lliurar els premis. Les categories infantil i juvenil van quedar desertes, però no així la d'adults que es va emportar Mireia Nogué amb *Cibercita*, un relat que planteja com havíem de modificar les nostres vides per poder fer activitats conjuntes amb altres persones sense sortir de casa.

El segon premi va anar a parar a mans de Josep Maria Mangot que amb *Normalitat?* va voler posar en evidència si realment podem nomenar com a tal a la nova normalitat. Els premis, un lot de llibres i un val de 50 euros per gastar a comerços de la parròquia el van lliurar els cònsols Josep Majoral i Mireia Codina.

Al concurs es podia presentar qualsevol persona sense límit d'edat i els relats havien de ser originals, inèdits i amb un màxim de 250 paraules. La cronologia de la pandèmia no importa ja que es podia triar entre el confinament, la nova normalitat, la desescalada... i el to podia ser en clau d'humor, realista, futurista i d'altres.

La parròquia va recuperar la Fira del Vehicle d'Ocasió que va resultar ser un èxit de vendes

Una de les fires que més interès suscita en cada edició que se celebra és la Fira del Vehicle d'Ocasió. Igual que d'altres esdeveniments, aquesta fira no es va poder celebrar el 2020 per motius per tots sabuts i enguany es va recuperar. Així, la tercera edició va tenir lloc els dies 8 i 9 de maig i van prendre part 12 concessionaris del país, un proveïdor d'equipaments i accessoris i dues entitats bancàries.

Ubicada als aparcaments del Camp Gran, el Prat Gran i un tram de l'avinguda Verge de Canòlich, va aplegar uns 150 vehicles entre cotxes d'ocasió i seminous i autocaravanes noves. I el balanç de la mostra no podia ser més positiu. Entre tots els concessionaris presents van tancar 34 vendes, 4 de les quals d'autocaravanes i van establir d'altres contactes que en els dies posteriors al tancament de la mostra podien incrementar aquesta xifra.

La Fira tenia dos objectius principals que es van complir amb escreix: dinamitzar la parròquia durant el cap de setmana i afavorir dos sectors fortament afectats per la crisi econòmica derivada de la sanitària, el de l'automòbil i els de la restauració i el comerç. El bon temps del dissabte i part del matí del diumenge també va ser un factor que va afavorir les bones dades registrades. Com anys anteriors, la fira va coincidir en dates en què se celebrava la Ruta de la Tapa. En vistes a l'any vinent, els concessionaris van sol·licitar una ampliació de l'espai d'exposició, una demanda que el Comú va assegurar que tindrà en compte.

La Ruta de la Tapa va tornar després de dos anys amb una APP per fer una aventura

El Comú va presentar la 12a edició de la Ruta de la Tapa que va tenir lloc durant els dijous, divendres i dissabtes del mes de maig. Després d'un any d'obligada absència degut al confinament que vam viure el 2020, enguany la iniciativa venia amb importants novetats com ara que per primer cop es van incorporar dos establiments de fora del centre com són el bar del supermercat Sant Eloi i l'Hotel Comabella. I el funcionament d'una aplicació mòbil (Adventuriq) per crear una aventura tot fent la ruta i per vetllar per la sostenibilitat.

Durant la presentació als mitjans la cònsol menor Mireia Codina va destacar, la valentia i la resistència dels bars lauredians durant el punt àlgid de la pandèmia i va subratllar el fet que hi hagés 12 participants. "Hem ampliat les dates per adaptar-nos a les mesures sanitàries i al moment actual", va dir Codina. La cap del departament de Turisme, Canòlich Ribot, va indicar que tot i que habitualment la ruta incloïa establiments entre el pont de Fontaneda i les Arades, "aquest any i tenint en compte la situació provocada per la pandèmia s'ha volgut ampliar-ho".

Tots els clients majors de 18 anys podien participar en un sorteig que va tenir lloc durant la primera setmana de juny. S'havia de prendre la tapa especialitat i una cervesa amb un cost de tres euros. Prèviament, calia escanejar un codi QR que els permetia votar una sola vegada, com va explicar el responsable de l'aplicació Jordi Escabias. Pel que fa als establiments, els premis eren de 500 euros, de 400 i dos de 300. L'activitat va tornar a ser patrocinada per Becier Carbòniques.

La Ruta va arrencar oficialment el 6 de maig amb la presència del cònsol major, Josep Majoral i els consellers Rossend Duró, Sonia Carrillo, Diana Sánchez i Cerni Cairat. Acompanyats d'alguns representants dels mitjans de comunicació van fer un petit recorregut passant per quatre establiments. En les primeres hores de funcionament de l'APP es van produir prop d'un centenar de descàrregues. La Ruta va arribar en un moment de crisi econòmica, sobre tot per al sector de la restauració per la qual cosa el cònsol va destacar que "la idea global de la iniciativa és apropar la ciutadania d'Andorra a la vila per tal de contribuir amb un sector que està patint molt.

5.800 tapes venudes

És cert que és la primera vegada que la Ruta de la Tapa s'allarga durant un mes, però tot i això és molt destacable que en un període en què encara estaven vigents moltes mesures sanitàries se servissin 5.800 tapes entre els 12 bars i restaurants que hi van prendre part. Com a dada comparativa, la darrera edició que va tenir lloc abans de la pandèmias se'n van vendre al voltant de 3.700.

L'*Onada de Salmó de Muntanya* de l'hotel Comabella va merèixer el primer premi del jurat integrat per quatre xefs de reconeguda reputació. El bar Valireta va quedar en segona posició amb l'*Amagatall de jarret trufat*, mentre que el bar Muntanya va fer-se amb el tercer premi amb la tapa *Vera Barbacoa*.

La cònsol menor, Mireia Codina, va manifestar durant el lliurament dels premis i els diplomes que "aquesta iniciativa sempre s'ha valorat molt positivament per part dels restauradors i pels habitants de la parròquia, i el fet d'haver espaiat més la proposta ha encaixat molt bé". Codina va afegir que "es tracta d'un projecte que no només apropa ciutadans de Sant Julià, sinó que també afavoreix el turisme intern". I va tenir paraules d'agraïment per al sector de l'hosteleria en dir que "en un moment tan complicat com el que han viscut, els restauradors han estat il·lusionats en participar-hi i oferir el millor de la seva cuina".

Per la seva banda, el cuiner Carles Flinch, es va erigir en portaveu del jurat i va destacar que "ha estat difícil ser imparcial perquè hem tastat tapes molt bones i originals". I va admetre que "el guanyador l'hem escollit per l'originalitat de la seva tapa, pel producte de proximitat i per la presentació". De cara a noves edicions, Comú i restauradors estudiaran implementar noves fórmules de la ruta com podria ser celebrar-la només durant dues setmanes però no només durant el cap de setmana, sinó també els dies laborables.

La parròquia es va sumar a la celebració del Dia Mundial de l'Exercici Saludable

El sis d'abril se celebra el Dia Mundial de l'Exercici Saludable i la parròquia no es va voler quedar enrere en l'organització d'activitats per commemorar-lo. Des del departament de Socials però sobre tot des d'Esports es van plantejar diverses activitats relacionades amb la forma física i obertes a totes les edats. La situació sanitària va obligar a complir amb algunes restriccions com ara grups reduïts i una distància mínima de quatre metres entre persones pel que fa a les activitats estàtiques. En aquest sentit, el director de Sasectur Òscar Balcells va ressaltar la importància de l'esport en un any tan complicat en advertir que "ajuda a reforçar el sistema immunitari al mateix temps que beneficia el factor mental i permet mantenir relacions socials".

Així, a primera hora del matí el monitor del Centre Esportiu, Venancio Saldañas, va oferir una sessió de manteniment a la plaça del Solà a la qual van assistir sobretot padrines de la Llar de Lòria. Posteriorment, algunes d'elles van prendre part en una passejada pels carrers del poble. Al migdia es va fer una trail popular i pel vespre es va organitzar una sessió de cycling sota cobert i la primera de les sessions d'enguany d'iniació al trial per als més menuts que va tenir lloc a al plaça de la Germandat. La jornada va posar el punt i final amb una sessió de zumba a la plaça del Solà i una altra de cycling.

La secció de futbol sala del CESJL passa a integrar-se dins la Federació de futbol amb el nom d'ENFAF

Amb el darrer partit de la temporada, la secció de futbol sala del CESJL va dir adéu a les seves sigles per passar a integrar-se la temporada 2021/2022 dins la Federació de Futbol, amb el nom d'ENFAF.

Les llàgrimes i les emocions es van apoderar dels jugadors, alguns dels quals porten des de ben petits al club, que guardaran amb ells els records l'aprenentatge que han tingut, però també les persones que s'han convertit en amics.

En aquest sentit, des del Comú es va voler fer un petit homenatge a la finalització del partit reconeixent la tasca dels diferents entrenadors i els cònsols i la consellera d'Esports van lliurar al cos tècnic una samarreta commemorativa i una placa. Des del club esperen que "l'any que ve tinguem el mateix grup, perquè es increïble, i puguem fer bé les coses".

La tardor acollirà un multifestival centrat en les activitats de muntanya

El Comú de Sant Julià de Lòria i l'empresa OTSO van tancar al maig un acord per celebrar la propera tardor el Mountain Festival Andorra, un esdeveniment esportiu obert a qualsevol persona amant de la muntanya que se celebrarà a els propers dies 29, 30 i 31 d'octubre. En opinió del director general d'OTSO, Jordi Solé, es tracta d'una fita "que no existeix a cap país del sud d'Europa" i, per tant, es vol aprofitar l'avinentesa per donar a conèixer el Principat a aquells països europeus que, a la llarga, decideixin participar en la competició.

En el moment de la presentació, el projecte es trobava en una fase embrionària per la qual cosa s'anirà desenvolupant a mesura que s'acosti la celebració. Tot i això, Solé va avançar que durant aquests tres dies hi haurà un "village" en diferents punts de la parròquia on s'espera la presència d'empreses públiques i privades relacionades amb el sector de la muntanya, marques esportives, de nutrició, del sector de la salut i el benestar, així com restauradors de l'àmbit nacional i internacional. Es tractarà, doncs, d'una fira multisectorial, que en gran part es desenvoluparà a la plaça de la Germandat, i que estarà enfocada especialment en el món de l'esport gràcies a l'exposició, presentació i venda de productes. En tractar-se de la primera edició que se celebra, des de l'organització es considera que es podrà comptar entre 40 i 50 empreses del sector.

Igualment, com a activitats paral·leles, també hi ha prevista una cursa familiar, que tindrà el vessant social i cultural com a finalitat, així com curses competitives mitjançant cronoescalades de "running", "trail running", ciclisme i BTT, que intentaran recórrer tots els ports de la parròquia. En aquest cas, cal assenyalar que encara resta pendent traçar els recorreguts i estructurar la competició. El que sí que ja se sap és que es promocionarà l'arribada d'esportistes d'elit com el corredor d'ultratrail Pau Capell, l'ultrarunner Fernanda Maciel o l'esquiador i corredor de muntanya Kilian Jornet, que hi podria prendre part de manera telemàtica. En paral·lel, també es contactarà amb ciclistes de nivell residents al país i s'oferiran una sèrie de conferències de curta durada i de temes relacionats amb esports i activitats de muntanya, així com xerrades i entrevistes amb atletes en viu i en línia.

També hi haurà d'activitats culturals, mitjançant l'emissió de pel·lícules o documentals dels esports relacionats amb el festival; una exposició i un concurs de fotografia i vídeo, i també es convidaran editorials i revistes esportives perquè es puguin donar a conèixer. La gastronomia serà un altre dels plats forts, ja que s'oferirà menjar i beure a preus molt populars durant tot el cap de setmana.

Les inscripcions tindran un preu que oscil·larà entre els 25 i els 30 euros, i inclouran el tradicional 'welcome pack' i el 'finisher pack'. Sense oblidar el vessant social amb què es caracteritza la marca OTSO, 1 euro de cada inscripció es destinarà a causes benèfiques. El Comú participa amb una aportació de 10.000 euros.

Els Germans Casal i Roser Español es van emportar el triomf en la Nit de la Gallina

La Multisegur Assegurances Copa d'Andorra 2021 de curses de muntanya, que enguany celebra la 34a edició va arrencar el dissabte 22 de maig amb la primera cita del calendari: la Nit de la Gallina. La prova, organitzada pel Club Esportiu Sanlòria, va tenir en els germans Casals com a guanyadors en categoria masculina, mentre que pel que fa a les dones el triomf va ser per a Roser Español.

Era la segona edició d'aquesta prova nocturna que enguany va comptar amb la presència de 70 participants, que podien escollir dos recorreguts: un de 9,8 quilòmetres amb 450 metres de desnivell positiu i sortida i arribada a la plaça Germandat i un altre, més exigent, de 19,8 quilòmetres i 1.800 metres de desnivell. El recorregut va passar per colls i punts emblemàtics de la parròquia com Coll de Jou, el de la Gallina -el punt més alt- o el camí de Rocafort.

Els germans Òscar i Marc Casal, van completar la cursa en 2 hores, 9 minuts i 56 segons. De fet, van travessar junts la meta el que suposava que assolissin la primera i segona posició de forma compartida. Carlos Fernández els va acompanyat al podi, amb un temps de 2 hores, 14 minuts i 32 segons. Pel que fa a les dones, Roser Español es va imposar en un temps final de 2 hores, 39 minuts i 9 segons, per davant de Silvia Puigarnau i Imma Parrilla.

La Unió Esportiva Sant Julià va oferir la Copa Constitució a les autoritats comunals

El 30 de maig la Unió Esportiva Sant Julià es va proclamar campió de la Copa Constitució en imposar-se a l'Atlètic Club d'Escaldes per 2-1 en un dramàtic partit disputat a l'Estadi Nacional. En el primer compromís esportiu disputat al país amb públic a les grades entre els quals els cònsols de la parròquia i la consellera de Turisme i Esports, tothom va veure com un gol en pròpia porta en el temps de descompte donava la victòria als lauredians.

Un títol que arribava després de sis anys de sequera i que referma encara més la gran competitivitat del club que abans d'aquest partit ja s'havia assegurat la participació a l'Europa League en quedar segon a la lliga nacional. Com a mostra de gratitud, la plantilla i els directius van apropar-se l'endemà del partit fins l'edifici El Molí on van ser rebuts pels cònsols Josep Majoral i Mireia Codina, i la consellera Diana Sánchez als quals van oferir el trofeu que va quedar custodiat durant uns dies a les dependències comunals.

La cursa popular El Tomb Lauredià es va centrar en la cura pel medi ambient

Com tants altres esdeveniments durant el 2020 no es va poder celebrar el Tomb Lauredià i el cinc de juny era la data en la que tenia que tenir lloc l'edició 2021, mantenint intacte l'esperit d'aquesta caminada popular que és el d'apropar l'esport a ciutadans de totes les edats i donar a conèixer els camins de la parròquia. Finalment, però, les inclemències meteorològiques van fer que es disputés el dia 6 perquè l'organització va adoptar aquest canvi per tal de garantir la seguretat, tant dels participants, com dels controladors.

Així, la sisena edició oferia tres recorreguts amb sortida de la plaça de la Germandat: un de distància curta (4 quilòmetres), un altre de distància mitjana (6,5 quilòmetres) i un darrer de distància llarga (16 quilòmetres). Aquest darrer va passar per Sant Martí de Nagol, Sant Cerni de Nagol, Llumeneres, el coll de la Plana, Sant Romà d'Auvinyà i Aixirivall. El mitjà va transcórrer per Sant Iu d'Auvinyà, Aixirivall i pel camí de Bessets de baix; i el curt, de 4 quilòmetres, consistia en anar fins Sant Serni de Nagol.

Com a valor afegit, i en col·laboració amb Naturlandia, Rastre Zero i Andorra Sostenible, els organitzadors van posar en marxa, a través de les escoles, una sèrie de tallers per mantenir els camins nets amb la finalitat de promocionar el respecte pel medi ambient, així com el seu manteniment, posant especial importància en l'acompliment de les tres erres: reduir, reciclar i reutilitzar. Es va començar a treballar amb un grup d'alumnes de primer cicle de primària de les escoles andorrana i francesa per tal d'educar els més petits pel que fa al respecte envers el medi ambient mitjançant activitats lúdico-esportives. Aquestes va centrar-se en aspectes importants com el reciclatge i la conscienciació sobre què implica llençar residus a la natura. A més, es van iniciar recollides de residus als camins propers de la parròquia, igual que es va fer el dia de la cursa.

També es va tornar a celebrar el concurs d'Instagram, en el qual els participants podien immortalitzar aquells indrets de la vila més especials mentre feien qualsevol dels recorreguts. Hi va haver premis pels tres primers classificats de cada modalitat segons el nombre de m'agrada registrat als seus perfils d'aquesta popular xarxa social. Entrant al detall de la caminada, cada recorregut va iniciar-se en horaris diferents per tal de respectar els protocols sanitaris.

Així, el llarg va començar a les 8 hores, el mitjà a les 10 i el curt a les 11, amb un límit de 80 inscripcions per a cadascun. En total, van participar 187 inscrits i des de la corporació es van mostrar satisfets pel gran volum de participants, que va superar les expectatives de l'organització.

El director del centre esportiu de Sant Julià de Lòria, Òscar Balcells, va explicar que els participants, sovint són persones que "moltes vegades els agradaria anar pels camins de muntanya, però no els coneixen i tenen por de perdre's", i el Tomb "els permet fer-los amb senyalització, cobertura d'avituallament i sanitària si ho requerissin". Enguany, per motius sanitaris no es va fer l'arrossada habitual, però els participants van rebre a l'arribada un lot amb una amanida de pasta, postres i beguda.

Els cònsols van assistir a la presentació de les quatre proves restants de l'Andorra Multisports Festival

Els cònsols de la parròquia van assistir el dia de Sant Joan al matí a la presentació de les quatre proves que completaran l'Andorra Multisports Festival que va començar el passat més de març amb la disputa del Campionat Mundial de Triatló celebrat a Naturlandia. Josep Majoral i Mireia Codina van prendre part en l'acte que es va desenvolupar al village instal·lat al Parc Central i van presenciar en directe la sortida de la primera de les quatre competicions que es van presentar: la cursa ciclista Andorra 21 Ports. Prèviament, el cònsol major va participar en la tallada de la cinta.

L'acte presidit pel ministre de Presidència, Economia i Empresa, Jordi Gallardo va comptar amb la participació dels cònsols de les parròquies implicades en el projecte que han estat, a banda de Sant Julià de Lòria, La Massana, Ordino i Andorra la Vella. En el torn de paraula, Majoral va recordar les dificultats que va comportar la prova del triatló celebrada al març, ja que la manca de neu la va posar en perill i va ser necessari portar neu del Port d'Envalira en camions per emplenar part del traçat del circuit d'esquí de fons.

Igualment, el mandatari local va donar gràcies a totes les persones, institucions i entitats implicades en el projecte i va mostrat el seu convenciment que a partir d'ara les mirades a nivell mundial estaran molt més posades en Andorra. I va emplaçat tothom a treballar en vista a la propera prova que tindrà lloc a Sant Julià de Lòria el proper hivern.

A banda del triatló d'hivern, les altres proves que integraven l'Andorra Multisport Festival eren l'Andorra 21 Ports, la Trail 100 Andorra Pyrenees, l'Andorra MBT Classic Pyrenees i l'IRONMAN 70.3 que els organitzadors van qualificar com la més dura del món en la seva disciplina.

Naturlandia aconsegueix pal·liar la baixada de visitants gràcies a l'important augment del consum mitjà per visitant

Naturlandia va cloure el 7 d'abril una temporada d'hivern que va inaugurar el passat 8 de desembre, sumant un total de 118 dies. L'estació d'esquí de fons de la Rabassa-Naturland ja va tancar les pistes d'esquí el passat 26 de març per manca de neu, després de romandre oberta un total de 109 dies ininterromputs. Les activitats durant l'hivern s'han concentrat a la Cota 2000, mentre que durant la Setmana Santa, s'han obert les de la Cota 1600.

La dada més destacable del balanç final és un augment del consum mitjà per visitant del 45%, que ha estat causada per les millores en l'àrea de restauració, així com en l'increment de l'interès per l'esquí de fons. L'auge en l'àmbit esportiu ha estat molt significatiu, ja que les vendes de les activitats d'esquí s'han vist incrementades en un 30%.

Naturland trasllada els primers exemplars herbívors a la reserva natural Wild Forest

Els deu primers herbívors del parc d'animals de Naturland van sortir a principis de juny cap al santuari català Wild Forest. Es tracta de tres cérvols, tres cérvols sika i quatre daines que han deixat el país en dos vehicles condicionats per aquests tipus de trasllats. Un grup de veterinaris especialitzats en fauna salvatge s'ha encarregat de fer el seguiment de l'estat de salut dels exemplars, i aquest dimecres s'han fet càrrec del seu transport, assegurant-se en tot moment el seu benestar.

D'aquesta manera, un cop fets tots els tràmits burocràtics pertinents, en els quals s'ha treballat intensament, els animals van sortir del Principat. Des de Naturland es fa un seguiment acurat del procés, per assegurar-se que la que l'arribada i acollida es fa amb total garanties. En el tot procés van participar 4 veterinaris i un operari tècnic i els cuidadors del parc.

Obertura caps de setmana maig i juny

Naturlandia va iniciar el cap de setmana de l'1 de maig la temporada de primavera - estiu 2021. Durant tots els caps de setmana de maig i juny, i el Dilluns de Pentecosta, es van obrir les activitats més emblemàtiques de les dues cotes, fins que al juliol ja amb la nova marca Naturland es va fer l'obertura diària habitual de temporada alta d'estiu, que inclou més activitats i novetats. L'horari d'obertura és de 10 h a 18 h.

D'aquesta manera, a la Cota 1600 es va posar en marxa el Tobotronc, l'Airtrekk amb la tirolina, l'Airtrekk infantil, el circuit de buggies infantils, el tir amb arc i es va obrir el restaurant. A la Cota 2000 es van fer les activitats de natura i es va obrir la Borda de Conangle.

www.santjulia.ad